43. gada gahjums. № 9. Rigâ, 25. februarî 1898.

Ar pascha wisuschehliga Augsta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weesis ar peelikumeem makſâ:
Ar peesuhtischanu eekschſemê:
Par gadu 3 rbl. — kap.
„ ½ gadu 1 rbl. 60 kap.
„ ¼ gadu 1 rbl. — kap.
Rigâ ſanemot:
Par gadu 2 rbl. — kap.
„ ½ gadu 1 rbl. — kap.
„ ¼ gadu 60 kap.
Ar peesuhtischanu ahrſemês:
Par gadu 3 rbl. 60 kap.
„ ½ gadu 2 rbl. — kap.
„ ¼ gadu 1 rbl. — kap.

Mahjas Weesis.

Politisks un literarisks laikraksts.

Redakzija un ekspedizija atrodas Rigâ, Ernsta Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters baſnizas.

Sludinajumi makſâ 8 kap. par weenas ſleejas ſmalku rakſt rindiwu

Apſtellejumi uf Mahjas Weesi un ſludinajumi ſuhtami uf ſchahdu adreſi: Въ экспедицію газеты Мѣстъ Вѣстникъ, г. Рига (Mahj. W. ekſped. Rigâ.)

Mahjas Weesis iſnahk weenreiſ nedelâ, treſchdeenâs. — Ar katru numuru iſnahk literariſks peelikums un katru mehneſi ſemkopibas peelikums.

Sludinajumi „Mahjas Weesî"

abonentu ſkaitam paſtahwigi wairojotees **atron jo leelu iſplatiſchanu** kâ Widſemê, tâ ari Kurſemê, ko eeteizam zeen. pagaſta walſchu, beedribu, weikalneeku u. t. t. laipnai eewehribai. Lihdſ ſchim „Mahjas Weesim" jau kahdi **1300** abonentu wairak nekâ pehrn ap ſcho laiku.

Ekſpedizija.

Saatschi & Mangouby
tabakas fabrika.
Pee-ejami, iſdewigi un glihti papiroſi zigaru makôs!
„Praktitschnija" . 10 gab. 10 kap.
„Podarok" . . . 10 „ 6 „
Noliktawa: Rigâ, Wehweru eelâ Nr. 1.

Saturs: Zihna ar schuhpibu ahrſemês un Kreewijâ. (Turpinajums.) — Jauna miniſtrija. — Wehſtules par biſchkopibu. II. — No eekſchſemes: a) Waldibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No zitâm Kreewijas puſem. — No Rigas. — Grahmatu galds. — Teeſleetu nodala: Teeſleetu jautajumi un atbildes. — Kugneeziba. — No ahrſemem. — Walejas wehſtules. — Kwihte. — Uhtrupes (torgi). — Tirgus ſinas. — Telegramas. — Daſchadi rakſti: Nogrimuſê paſaule — Atlantida. — Malkas ſpehls. — Mukkibas upuri.
Literariſkâ Peelikumâ: Diwkauja. (Turpinajums.) — Zeku wehſtules. IV. — Zekojums Kanaana ſemê. (Turpinajums.) — Seltenem: Modes apgehrbs.

Zihna ar schuhpibu ahrſemês un Kreewijâ.

No profeſora B. F. Brandta.

(Turpinajums.)

IV. Patwerſmes preekſch alkoholikeem.

Schuhpibas diwejadais rakſturs, kâ indiwiduels (weena zilweka) netikums un ſadſihwes ſehrga, praſa ari diwkahrteju ahrſteſchanu. Katrâ walſtî un laikmetâ atrodas ſinams ſkaits zilweku, kuri ſlimo ar ſchuhpibas netikumu un kureem truhſt ahrſta. Schuhpiba kâ ſadſihwes parahdiba pagehr wiſpahrejus apkaroſchanas ſokus, kuri nebuhtu wis tâ ſakot ſperti pret kahdu ſinamu perſonu ween, bet pret apkahrteejem apſtahkleem, kas rada ſchuhpibu un palihdſ tai uſplaukt un uſſeedet. Otrs uſdewums ir ſwarigaks par pirmo, bet ari pirmo parahdibu nedrihkſt ne-eewehrot. Humanitate praſa, lai nelaimigos neatſtahj liktena rokâs, kad teem naw ſpehjas atraſt palihdſibu un ar paſchu lihdſekleem newar iſahrſtetees. Preekſch wiſpahreja labuma ir wajadſigs nowehrſt milſigo launumu, kas apdraud ſabeedribu no ſcho nelaimigo ſlimneeku puſes, kad tee atrodas ſawwaliba, beſ uſraudſibas un ahrſteſchanas. Schinî ſinâ alkoholikeem ir teeſibas uſ tahdu pat gahdibu no walſts un ſabeedribas puſes, kâ gara ſlimneekeem un maſgadejeem noſeedſneekeem. Muhſu laikôs jau wiſpahri atſihts, ka gara ſlimneeki nododami walſts waj ſabeedribas uſraudſibâ un gahdibâ, ja peederigee neſpehj par wineem gahdat. Tâpat kriminalteeſu teorija un praktika ſen jau nahkuſe pee atſinas, ka gara ſlimneeki un maſgadejee noſeedſneeki pehz iſdariteem noſeegumeem naw wis ſodami, bet nododami ſlimnizâs un laboſchanas eeſtahdês. Lihdſigas idejas eeſahkuſchas ſew zeku bruget kriminaliſtu un walſts darbineeku atſinâ ari ſihmejotees uſ alkoholikeem. Schis paſchas idejas leelakâ waj maſakâ mehrâ pamudinaja daſchâs walſtîs eerihkot ſlimnizas preekſch dſehrajeem.

1) Seemeļ-Amerikas Saweenotâs Walſtis.

Pirmâs domas, ka ſchuhpa ir ſlimneeks, kuram jaahrſtejas ſlimnizâ, 1804. gadâ iſteiza Amerikas doktors Benſchamens Reſchs (Rush). Tas ar ſawu grahmatu „Pehtijumi par ſpirta dſehreenu eeſpaidu uſ zilweka meeſu un prahtu", kura tanî gadâ tika iſdota Filadelfijâ, wiſpahri eetaiſija zeku „ſchuhpibas kruſta karam". Schis kruſta karſch, eeſahzees Amerikâ, pahrgahja ari uſ Eiropu. Wiſur ſahka eerihkot ſlimnizas un nodibinat ſahtibas beedribas, kuras uſnehmâs ſchuhpibu apkarot wiſadeem eerotſcheem un lihdſekleem.

Pirmâ ſlimniza preekſch dſehrajeem tika eerihkota 50. gadu ſahkumâ Binghemptonâ (Nujorkas walſtî). To eerihkoja no priwateem lihdſekleem kopâ ar walſts peepalihdſibu. Tanî walſtî iſdotee likumi no 31. maja 1865. gada dod teeſibas ſabeedribas waldibam: „. . . katrâ ſinâ ſuhtit uſ ſcho patwerſmi katru kroniſku dſehraju. Uſnemams katrs ſchuhpa uſ laiku, kas nepahrſneedſ weena gada. Pee eeſtahſchanas jauſrahda apleeziba no diweem ahrſteem un diweem gruntneekeem, ka ſchis dſehrajs tâ ſakot ſaudejis kontroletaju ſpehju par ſewi, naw ſpehjigs atbildet par ſawu darbu un ir koti ſchaubigs preekſch ſabeedribas." 1857. gadâ Boſtonas pilſoni uſtaiſija otru ſlimnizu „ſaweem kluſuſcheem brahteem." Maſatſchuſetſas walſts walbiba ſcho uſnehmumu pabalſtija ar 5000 dolareem (apm. 10,000 rbl.). Schî ſlimniza tika noſaukta par „Washingtonian Home", pehz ſahtibas beedribas wahrda, kuru Boſtonâ dibinaja diwi iſahrſteti dſehraji Gaukins un Raits (Wright). Eewehrojams ir tas, ka ſchis eeſtahdes pirmais direktors Alberts Dej's, zaur paſchmahzîſchanos eeguwis ahrſta ſinaſchanas, galu galâ palika par eewehrojamako un ſlawenako praktiki alkoholiſma ahrſteſchanâ. Schai ſlimnizai bija labas ſekmes. Sahkumâ daudſ ſlimneeki ahrſtejâs tikai weenu mehneſi, bet kad tik ihſâ laikâ nebija eeſpehjams pilnigi iſahrſtetees un wezee dſehraji ar laiku atkal padewâs ſchuhpibai, tad ahrſteſchanas laiku pagarinaja par wairak mehneſcheem, — pehz tam leelakâ daka ſlimneeku eeſtahdi atſtahja gluſchi weſeli.

Bruklinâ ſchuhpiba ſtipri ploſijâs ſtarp zeetumneekeem, kuri zeetumôs arween dſiſak nogrima ſawa netikuma kaiſlibâ. Schis apſtahklis pamudinaja daſchus Bruklinas eedſihwotajus dibinat eeſtahdi, kur dſeedinat ſchuhpas. Tâ tika nodibinata patwerſme Inebriatês Home for Kings Contry, kuru waldiba tuhlin apſtiprinaja. 1867. un 1868. gadôs iſdotee likumi dewa teeſibas Inebriatês Homês direkzijai, pahrweſt uſ ſlimnizu tahdus zeetumneekus, kuri ſoditi par ſchuhpoſchanu un no kureem domajams, ka tos warês iſahrſtet. Tee paſchi likumi dod teeſibas ſabeedribu paſchwaldibam eeweetot patwerſmê, bet ne ilgak kâ weenu gadu, katru zilweku, kas nodewees ſchuhpibas netikumam un naw ſpehjigs kahrtigi dſihwot.

Sinama daka no dſehreenu nodoklu eenehmumeem tika nolemta preekſch patwerſmes uſtureſchanas. Pirmo 15 mehneſchu laikâ eeſtahdê atrada patwehrumu 261 ſlimneeks: 160 wihreeſchi un 101 ſeeweete. No teem 27 ſlimneeki tika uſnemti diwas un wairak reiſes. Widejais uſtureſchanâs laiks patwerſmê bija 3 mehneſchi. Gandrihſ wiſi ſlimneeki peedereja pee ſtrahdneeku kahrtas. 235 tika uſtureti par welti un tikai 26 bija peenemti kâ panſionari jeb maſkſataji. 162 bija agrak ſoditi ar zeetuma ſodu, 20 pahrweda taiſni no zeetuma un pahrejee bija uſnemti uſ paſchu luhguma.

Pehz ſchis eeſtahdes direktora Dr. Maſona pehdejâm leezibam, tur deſmit gadu laikâ atraduſchi patwehrumu 2000 dſehraji; no teem 40 proz. ſlimnizu atſtahjuſchi pilnigi iſahrſteti. Eeſtahdê atrodas daſchadas darbnizas, pat grahmatu drukatawa. Tur ſlimneeki atrod katram peemehrotu darbu, peemehrigu katra ſpehjai. Pee eeſtahdes atrodas ari gabals aramas ſemes, kas noteikts tam paſcham noluhkam.

1869. gadâ Nujorkâ eerihkoja jaunu patwerſmi preekſch alkoholikeem. Tajâ teek uſnemti wiſadi ſchuhpas: maſkſataji un nemaſkſataji, ar un pret paſchu gribu un tahdi, kas par ſchuhpibu ſoditi uſ eeſlodſiſchanu darba mahjâ (Workhouse). Slimneeki, kas atweſti iſ darba mahjas, uſturas atſewiſchki no ziteem. Tee ir iſlaſiti no to ſkaita, kuri par kroniſku ſchuhpoſchanu ſoditi ar eeſlodſiſchanu darba mahjâ no 10 deenam lihdſ 6 mehneſcheem. 1871. gadâ tur bija 149 ſlimneeki; no teem 101 bija pahrweſti iſ darba mahjas. Patwerſme atrodas Nujorkas pilſehtas waldes pahrſinâ, kura winu uſtura ar ſaweem lihdſekleem.

Gandrihſ taî paſchâ laikâ ari Tſchikago pilſehtâ tika eerihkota tamlihdſiga patwerſme. Likums 1867. gada 16. februarî dewa patwerſmei teeſibas, pahrweſt iſ zeetumeem tahdas perſonas, kuras ſoditas par ſchuhpoſchanu un daſchadeem noſeegumeem, kuri padariti dſehrumâ. Tahdi

Daſchadi rakſti.

Nogrimuſê paſaule — Atlantida*).

No profeſora Karnoſchizka.

II. Atlantu pehdas.

Schai ſawa apzerejuma „Nogrimuſê paſaule — Atlantida" papildinajumâ uſdroſchinos wehl reiſ atgreeſtees pee preekſchmeta, kuru eekuſtinaju minetâ rakſtâ, ka kahdreiſ paſtahwejuſe un iſſuduſe Atlantu kultura. . . Buhtu weeglprahtigi domat, ka ſchi leelâ wehſturiſkâ mihkla nepraſa ſewiſchkas iſpehtiſchanas, naw wiſpuſejas iſſkaidroſchanas wehrta. Es tikai atdodu godu Platona zehlajam noſtahſtam, kura pamatâ atrodas ideja, kas muhs aiſgrahbj ſawa dſiluma pehz, kapehz ari paſcham noſtahſtam ir ſewiſchki augſta wiſpahrzilweziſka intereſe un tas gadu tuhkſtoſchus darijis jo ſtipru eeſpaidu uſ kulturas (attihſtito) tautu prahteem.

Un teeſcham, gruhti eedomatees tragiſkaku, ſchauſchaligaku un ſatrihzinoſchaku parahdibu, nekâ ſcho augſtâs kulturas, leelâs tautas un plaſchâ ſemes gabala noſuſchanu juhras beſdibenôs, tâ ka nebuhtu atlikuſchas it nekahdas pehdas. Schaî noſtahſtâ tik daudſ zehlas dſejas, tas aiſker augſtako momentu wiſas zilwezes dſihwê! Ne par welti kulturas paſaule wairak nekâ diwus gadu tuhkſtoſchus atradâs ſem ſchis teikas burwigâ ſpehka. Ir ſenatnes, ir jaunako laiku leelakee wihri zentâs uſminet Platona uſdoto mihklu. . . Man ſinami kahdi peezdeſmit rakſti, kur apſpreeſts minetais jautajums. Bet tikai A. S. Norowa rakſtâ, kâ jau agrak peemineju, tas atradis nopeetnu un weenigi tizamu iſſkaidrojumu.

Sawâ eepreekſchejâ rakſtâ mehginaju peerahdit, ka no geologiſka — ſemes attihſtibas ſtahwokka Atlantidas noſuſchana naw nekahda netizama leeta: pee ſcha preekſchmeta pakawejos deesgan ſihki, kapehz ari neturu par wajadſigu wehl reiſ pee ta atgreeſtees. Naw ari jaſchaubas, ka noſuduſê ſala wareja noſlihkt juhrâ aiſ ta eemeſla, ka plaſchi ſemes zeetâs garoſas gabali aiſ wulkaniſkeem (uſ ugunswehmeja kalna darbibu atteezoſcheem) zehloneem ahtri nogrima pa ſprahgam, aiſ ſtipram ſemes trihzem, pee kam wehlak ahtro nogrimumu weetâ eeſtahjâs lehna grimſchana pa gadu ſimteneem.

Ne majak ſihki es apluhkoju ari otru tik pat ſwarigo jautajumu — kur gan wareja atraſtees nogrimuſê paſaule. Pamatodamees uſ literaturas kritiſku apſkatu, kâ ari uſ weſelu rindu dabas-wehſturiſku un wehſturiſku-walodneeziſku wehrojumu, mehs nonahzâm pee gala ſpreeduma, ka nogrimuſchai paſaulei — Atlantidai wajadſeja atraſtees Widus juhras auſtrumu datâ. To eſam peerahdijuſchi deesgan ſkaidri, kapehz ari ſchai peeſihmê neaiſkerſim ſcho jautajumu, tâpat kâ eepreekſchejo.

Beſ tam minetâ raksta ſahkumâ mehs deesgan ſihki apluhkojam jautajumu par Platona noſtahſta tizamibu, eewehrojot to eeſpaidu, kahdu Platona noſtahſts darijis uſ iſglihtoto pa-audſchu prahteem. Schis noſtahſts iſdweſch tahdu tizibu, ſirſnibu, weenteeſibu, tizamibu, ka naw nebuht eeſpehjams ſchaubitees par Platona ſinu pareiſibu. Leelakâ daka rakſtneeku, kuri rakſtijuſchi par Atlantidu, it kâ newitus atſihſt winu pilnigu tizamibu.

Tikai weens apſtahklis manâ argumentazijâ (peerahdiſchanâ) war iſliktees wahjſch.

Leeta ta, ka ſpreeſchot pehz Platona Kritija wahrdeem ſarunâ „Timejs" ſinas par Atlantu kulturu, par ſchis leelâs tautas galu un par winas ſemes plaſchumu Platons dabujis no ſawa weztehwa, dewindeſmit gadus wezâ Kritija, kad Platons wehl bija tikai deſmit gadu wezs puika. Turpretî Platona weztehws, Kritijs, atkal no ſawas puſes ſihkâs ſinas par Atlantidu dabujis no ſawa tehwa Dropida, kas bijis Solona draugs un mahzeklis, un tâ tad ari ihſtenais pirmais noſtahſta iſplatitajs Greekijâ.

Un te nu, luhk, newitus zetas ſchaubas, waj Platons ſpehja paturet galwâ wiſus daudſos ſihkumus no noſtahſta, kuru tas bija dſirdejis maſatnê, buhdams 10 waj 11 gadus wezs. Un tomehr, wiſas ſchaubas iſſuhd, kad eewehrojam tâs atteezibas, kahdas jau ilgus laikus paſtahw ſtarp zilweku atminu un rakſtneezibu. Naw ſchaubas, ka atmina, tâpat kâ kaut kura zita zilweku ſpehja, zaur mehginaſchanu teek iſkopta. Naw ari ſchaubas par to, ka atmina ſlahbſt, ja to newingrina, un tâpat ari par to, ka ſenejee zilweki daudſ wairak wingrinaja ſawu atminu, nekâ mehs. Augſti attihſtitas atmineſchanâs weetâ mums tagad ir peeſihmejumu grahmatinas, bibliotekas, wahrdnizas, — wiſs, kura weetu ſenlaikôs iſpildija mutiſka ſtahſtiſchana, jo rakſtiſchana toreiſ nebija weegla leeta. Luhk, kapehz ſenejee zilweki, aiſ tihras wajadſibas, ſewiſchki ruhpigi wingrinaja atminu. Un teeſcham, kahdas milſiſkas atminas newajadſeja, lai waretu ſinat no galwas wiſas Homera Iliadas un Odiſejas dſeedes! Un tatſchu wehl Perikla laikôs (ap 500. g. pr. Kr.) Homera rapſodiju deklameſchanâ no galwas bija Ateneeſchu jaunekku paraſts darbs. Tâ tad naw nekahds brihnums, ka Platons wareja atminetees wiſus noſtahſta ſihkumus, kurus bija dſirdejis maſatnê, ſewiſchki ja eewehrojam Platona leelâs gara dahwanas un paſcha noſtahſta intereſi, kura pamatâ atradâs wiſai dſiła ideja, pilna wiſpahrzilweziſkas noſihmes. Pehdigi, ja Platona paſneegtais ſakts par 10 gadu behrna apbrihnojamo atminas ſpehju tôs laikôs nebuhtu bijuſe paraſta leeta, tad winſch deeſin waj par to jel maſ buhtu runajis (pee tam tahdâ meerigâ un uſtiziga garâ) weeglprahtigajeem Ateneeſcheem, jau aiſ ſcha eemeſla ween, bihdamees winôs ſazelt ſchaubas par paſcha noſtahſta tizamibu. — Tâ tad Platona ſinu tizamibu wehl apſtiprina tas apſtahklis, ka paſcha noſtahſta ſihkumôs naw nekahdu pretrunu, uſ ko pa daſai jau ari norahdiju ſawâ eepreekſchejâ rakſtâ.

Tikai weens jautajums taî paſchâ manâ rakſtâ palika maſ aiſtikts un maſ iſſkaidrots. Tas ir — jautajums par Platona noſtahſta tizamibu luhkojotees no wehſturiſkâ un arkeologiſkâ ſtahwokka.

Schaî rakſtâ mehs nu raudſiſim iſſkaidrot, kahdâ mehrâ buhtu tizamas domas, ka Atlantidas augſtâ kultura wiſai ſeneja, kahdâ augſtumâ wareja atraſtees iſſuduſchâs tautas kultura ſamehrâ ar wiſſenakam no mums paſihſtamam zilwezes kulturam.

Atgahdinaſimees, ko Solonam teiza Egiptes preeſteris.

„Muhſu ſwehtajâs grahmatâs uſraksitita aſtonu tuhkſtoſchu gadu wehſture; bet es waru eet wehl tahlak, waru tew paſtahſtit, ko darija muhſu tehwi pa dewineem gadu tuhkſtoſcheem, paſtahſtit par winu likumeem un eeſtahdem, par winu leelajeem darbeem". Domajams, ka Atlantida aiſgahja poſtâ ſtarp 9000. un 8000. gadu eepreekſch Solona laikmeta. No tam ſlehdſ, ka Atlantidas pilſehta, peemehram, bija par tuhkſtoſch gadeem wezaka nekâ ja ne wiſas Egiptes ſenejakâs pilſehtas, tad wismaſ Saïſa, kura laikmetâ, tuhlit eepreekſch Platona laikeem, bija kluuſe par wiſas Egiptes ziwiliſazijas (apgaiſmibas) widuzi. No tam redſams, ka Atlantidas wehſture, pehz paſchu Egiptes preeſteru atſihſchanâs, bija tikai nedaudſ wezaka par daſchu wezako Egiptes pilſehtu wehſturi. Te peebildiſchu, ka newaru peekriſt Balija domam, ka Saïſas preeſteru kronologijâ (laika rehkinâ) naw domati ſaules gadi, bet kaut kahdi ziti, ihſaki gadi. Es eſmu drihſak gataws Egipteeſchu kronologiſkajâs ſinâs atſiht nepareiſibas, nepareiſibas gluſchi dabiſkas, ja eewehro milſigo laika gabalu, kuru aptwer Egiptes wehſture. Un teeſcham, Saïſas

*) Skat. „M. W." Nr. 5.

kaudis patwersmê nodsihwo nospreesto soda laiku. Administrazijai ir teesibas peespeest slimneekus pee darbeem, kahdi pehz winas eeskateem iswesekoschanos wislabak weizinatu. Desmità daka no eenehmumeem, kuri pilsehtai un aprinkim eenahk no dsehreenu nodokleem, nolemta schis eestahdes uistureschanai.

Tagad, pehz doktora Crothers'a wahrdeem (Temperance in all nations New-York, 1894. T. I. p. 92. Jnebriatès asylums by T. D. Crothers M. D.) — Saweenotâs Walstis atrodas ap 50 spezialu eestahschu, no kuràm 40 slimnizas darbojas deesgan sekmigi. Daschâs lihds ar alkoholikeem teek usnemti ari morfinisti — morfija giftes bauditaji.

Wisâs schinîs eestahdês usturas ap 2000 slimneeku, no kureem daudsi ir wezi dsehraji, kas ilgus gadus bijuschi apsehsti no schuhpibas netikuma. Sche wini eetikuschi waj nu zaur radineeku gahdibu, labprahtigi, waj pret paschu gribu, pehz waldibas rihzibas. Zaurmehrâ 37 proz. slimneeku iseet no slimnizam pilnigi isahrsteti[1]).

2) Anglija.

Pehdejo 30 gadu laikâ Anglijâ eerihkotas pawisam 24 slimnizas preeksch alkoholikeem jeb schuhpam: 18 — seeweeschеem, 3 — wihreeschеem un pahrejàs trihs — kopejas. Kadehk preeksch seeweetem wairak slimnizu nekà preeksch wihreeschеem, to gruhti isskaidrot. Doktors Korowins, kas scho leetu luhkojis Anglijâ ispehtit, saka: „Tas waj nu tadehk, ka seeweetes dauds weeglak isahrstejamas, waj ari tadehk, ka seeweetes wairak grib isahrstetees, waj weenkahrschi tadehk, ka schuhpiba starp seeweetem wairak isplatijusês. Neschaubigi tikai tas, ka seeweeschu slimnizu darbiba ir rosigaka, nekà wihreeschu."[2])

Labpatihkamas wehstis ir tikai par weenu wihreeschu schuhpu slimnizu Dalrymle Home. Doktors Normans Kerrs Tschikagâ noturetâ kongresâ sinoja, ka no 266 dsehrajeem, kuri schinî slimnizâ ahrstejuschees (winas pastahweschanas) pirmôs 8 gadôs, 89 personas (33 proz.) tikuschas pawisam isahrstetas. Alkoholiku eestahdes Anglijâ wispahri mas apmekletas. Minetâ doktora Korowina grahmatâ sazits, ka Anglijâ no labdaribas lihdsekkeem usturetâs slimnizâs zaurmehrâ atrodas 23 slimneeki, bet priwatslimnizâs ne wairak par 15.

Daudsi domà, ka schim slimnizam naw tadehk panahkumu, ka truhkst likuma, kas pawehletu slimnizâs eeweetot dsehrajus ari pret winu gribu. 1879. gadâ isdotee likumi nosaka, ka dsehraja eeweetoschanai sinamâs slimnizâs wajaga rakstitas apleezibas, kura parakstita 2 meerteesneschu klahtbuhtnê un apleezinata no diweem leezineekeem, ka eeweetojamais teescham peeder pee paraduma dsehrajeem, leelisli schuhpo, dsihwo nelahdsigi un ir nedroschs preeksch sabeedribas. Slimnizâ usnemts dsehrajs nedrihkst pirms noteikta laika notezeschanas no tàs isstahtees; schis laiks tomehr nedrihkst buht garaks par diwipadesmit mehnescheem[3]).

Tà tad schuhpu eeweetoschana slimnizâs Anglijâ stipri apgruhtinata daschadàm formalitatem.

[illegible] nelahgo likumu Anglijâ sen kurneja. Tikai [illegible] peenemts likums, kas atkauj dsehrajus ar [illegible] slimnizâs. (Turpmak wehl.)

Jauna ministrija.

[illegible] tautas weselibas kopschanas ministrijas [illegible] Kreewu laikraksti sino, aiskustinats waldibas [illegible]. — Lasijàm scho wehsti ar leelu preeku. Un wina pelna ari wisnopeetnako eewehribu. Ka weseliba zilweka un weselas tautas dahrgakà un augstakà manta, to tak neweens neleegs. Tadehk katra usdewums to weizinat, peekopt, saudset, gan atteezotees pascham us sewi, gan mahjâ, gan skolâ, gan sadsihwê. Isplatit tautâ pareisus eeskatus par weselibas kopschanu, tas jausskata ari par weenu no wisswarigakeem laikrakstu usdewumeem. Tadehk tad ari, kà zeen. lasitaji jau sin, „Mahjas Weesis" zentees eeguht muhsu ahrstu starpâ jo apsinigus lihdsstrahdneekus. Sinams, ka no leela swara schai jautajumâ ir waldibas gahdiba. Tadehk, kà jau minets, augschejo projektu, t. i. nodomu dibinat tautas weselibas kopschanas ministriju, waram apsweikt ar wisleelako preeku. Un to daram newis mehs ween. „Рижск. Вѣсти." peemehram saka, ka schai sinâ newarot nekad par dauds darit, jo tikai weselâ meesâ warot mahjot wesels gars. Ka daschâs Eiropas walstîs jau manama ta sauktà „degenerazija" (iswirtiba, zilweka meesas un gara spehku noslihdeschana us leju), tad tur gan esot pa leelakai dakai wainiga nepeeteekoscha gahdiba — par weselibas kopschanu. Wisi attihstibas un kulturas panahkumi ne-esot nekas, ja stahdot wineem pretim zilweku nepeeteekoscho weselibas stahwokli un zitus weselibu wahjinoschos un postoschos sadsihwes apstahkkus. Jo kad jau peemehram katrâ Eiropas walstî eerihkota un pastahw tautas apgaismoschanas ministrija, tad kadehk lai ne-eerihkotu ari sewischku tautas weselibas kopschanas ministriju? — Un schahds projekts zehlees netik ween pee mums, Kreewijâ, bet ari muhsu tuwakâ kaiminu walstî Pruhsijâ. Kà tur, tà ari pee mums nodomats peeweenot schai jaundibinamai ministrijai weterinaru (lopu ahrstneezibas) nodaku, jo ari schi nodaka ir no leela swara sadsihwê un bes winas naw eespehjams usplaukt lopkopibai un starptautiskai tirdsneezibai ar lopeem. Bes tam jau ari leela daka lopu slimibu peelihp zilwekeem. Lai minam tik raglopu tuberkulosu (salihds. „Mahjas Weesa" 1897. g. 44. numuru.).

Lihds schim, kà sinams, netik ween pee mums, bet ari zitâs walstîs tautas weselibas kopschanu pahrsin tà sauktàs medizinas wirswaldes jeb departamenti, kuri peeweenoti gan schahdai, gan tahdai ministrijai, kuras teeschais un galwenais usdewums pawisam kas zits. Tà peemehram Pruhsijâ medizinal-wirswalde atronas tautas apgaismoschanas jeb kà tur teiz — kultus-ministrijâ. Katris sapratis, ka schim abàm nodakam naw dauds neka kopeja un sem schi jumta atrodotees medizina nejuhtas, tà sakot, paschu mahjâs. Wehl dihwainaka tur ta parahdiba, ka weterinarnodaka no wispahrejas medizinas nodakas schkirta un peeskaitita semkopibas ministrijai. Tadehk tur jau ne weenu reisi ween pazehluschàs balsis, kas usaizina saweenot abas schis nodakas un ja nebuhtu eespehjams dibinat ihpaschu ministriju, tad ja ne wairak nodot winas eekschleetu ministrijai, kà tas peemehram pee mums schimbrihscham eewests, lai gan, kà jau minets, ari eekschleetu ministrijâ tautas weselibas kopschanas jautajums nekad newarès eenemt pirmo un galweno weetu. Ka tas tà, to jau sen atsinuse ari pate waldiba, kura ahrkahrtejôs gadijumôs dibina sewischku komisiju, peeschkirdama winas preekschneekam jo leelas teesibas, tà peemehram tagad, kur Kreewijas robeschu apkaime jaissargà no mehra eeweeschanàs. Ja buhtu sewischka ministrija, tad tas gan nebuhtu wajadsigs. Jazer, ka tik pat kà semkopibas ministrijas eerihkoschanai Kreewijâ, ari schim projektam liktens buhs wehlejis pehz eespehjas ahtri peepilditees. Tad waresim, bes schaubam, sagaidit wehl jo sekmigus sokus muhsu tautu weselibas aissardsibas un kopschanas sinâ, lai gan ari tagad, kas godam ja-atsihst, medizinas wirswalde strahdà zik un kur ween spehj, gahdadama ari par maso kautinu, t. i. truhzigako schkiru wajadsibam, kà peemehram pamasinot apteeku taksi. Kà dsird, tad jaunà takse, par kuras drihso eeweschanu jau sinojàm, nosakot daschu lihds schim koti dahrgu sahku zenu it semu. — Sinams, dauds labaki ir, ja us apteeki pehz sahlem nemas naw jaeet, ja weselibu taupa jau no masàm deenam. Bet mehs jau deemschehl mas eewehrojam skaisto Kreewu sakamu wahrdu: „Что имѣемъ не хранимъ, потерявши плачемъ", t. i. kas mums ir to nezeenam, pasaudej'schi — raudam.

—nt—.

Wehstules par bischkopibu.*)

II.

Mihkais krustitehw!

Pehz Tawa peekodinajuma: „Apmeklè un apluhko katru deenu — ari seemâ — sawas bites, tad tapsi pateess par saprahtigu bischkopi", esmu darijis. Tawi wahrdi naw teikti welti, jo nu redsu, ka ari seemâ noteek atgadijeeni, kur man, kà jaunam eesahzejam, jastahw bischu dahrsâ tà sakot — muti atplehtuscham un jajautà: kapehz schis un tas tà noteek?

Leeta ir schahda: starp manàm 25 saimem trihs bija pahris lahgu usbudinatas. Klahtak apluhkojot nojehdsu, ka tàm bija leela wajadsiba istihritees, jo kura bite isnahza, ta tuhlin ismeta sawus iskahrnijumus. Tà ka laiks bija pawehss — un weena saime bija tahdâ nemeerâ pat wehlâ wakarâ, tad kahrtiga istihrischanàs newareja notikt. Skrejzaurumi ir dikti nokehsiti un domaju, ka ari eekschpusê nebuhs labak. Tapehz nahku atkal pee Tewis pehz Tawa praktiskà padoma. Luhdsu man ahtrumâ rakstit, ko lai es tagad pee minetàm saimem daru un kas buhtu pawasarî jaeewehro, lai nowehrstu schahdai parahdibai warbuht kaunas sekas. Tad wehl buhtu peeminams, ka minetàs trihs saimes atrodas Waldheima stropôs, kurôs rihkojos isgahjuscho wasaru ar pusrahmischeem medus telpâs. Pusrahmischus eerihkoju jau maja mehnescha widû, kurus isnehmu tik augustâ, lai gan tee bija jau peestrahdati junija beigâs.

Ilgodamees gaidischu Tawu tehwischku padomu.

Taws

pateizigais krustdehls Jahnis.

* * *

Mans tschaklais bischkopi!

Loti preezajos, ka esi tapis tik uszihtigs bischkopis, ka nepeederi pee teem bischkopjeem, kas sawas bites pahrseemo lihdsigi kartupekeem. Tee wisu nokahrto pehz grahmatâs atronamàm schablonam, atstahj tàs tad wisu seemu neapraudsitas — neapskatitas, kà kartupeku stirpas jeb bedres, un tad nahk pawasarî apskatitees, zik wina dahrsâ ir kà dsihwneeku un zik kà — lihku. — No Tawas wehstules noprotu, ka esi pareisi eewehrojis katras saimes wasaras un ari seemas gaitu. Pehz Tawa apraksta skaidri redsams, ka minetàm saimem ir bijuse leela istihrischanàs wajadsiba. Bet nu ir jautajums: kamdehk ihpaschi schim trim saimem, kurâs rihkojees ar pusrahmjeem medus telpâ? Tà ka pagahjuschà gada rudens bija garsch un jauks, tad bites isskraidijàs deesgan wehlu, kas koti labi — tapehz, ka tàm tahdejadi isnahk ihsaka seema. Otrkahrt — schî seema ir lihds schi[illegible] tà tad bi[illegible] iskahrniju[illegible] ka februa[illegible] wajadsiba[illegible] dsams, ka [illegible]. Tà ka Tawas bischu ganibâs atronas dauds silu wirsna un Tu labakajâ medus laikâ usliki pusrahmischus, kurôs minetàs saimes sanesa labo puku medu, tad, saprotams, peru rahmjôs, kuri palika preeksch eeseemoschanas, saimes sakrahja jaukajâ rudenî silu seedu laikâ prasto silu medu, kursch seemas baribai bitem ne-esot eeteizams. War buht, ka no schî medus Tawàm saimem wehl atradàs dauds neaiswahkota. Tà tad droschi waretum peenemt, ka no schis baribas minetàm saimem gadijàs istihrischanas wajadsiba. Lai us preekschu to nowehrstu, tad gahdà puku seedu laikâ, lai bites Tew pee-

*) Skat. „Mahjas Weesa" Nr. 5., 1898. g.

preesteru kronologiskàs sinas nebuht tik tahlu neatschkiras no tahdàm pat jaunako laiku autoru sinam; tà, pehz pirmejo sinam, no Egiptes sahkuma lihds Solona laikeem bija aistezejuschi 8000 gadi, kamehr pehz Bocckh'a sinam — pahrak par 5000 (pehz Manetona, Marietta un Lebona sinam katrâ sinâ ap 4500 gadu). Saprotams, jo masak wehl waru peekrist domam, pehz kuràm Saïsas kronologijas (laika rehkina) gadi buhtu mehneschu gadi.

Wisadâ sinâ, jau ap breesmigàs nelaimes, kura ispostija Atlantidu, laiku, tas ir apmehram ap 8000. gadu preeksch Solona (kahdus 10,000 gadu preeksch muhsu laikeem), Atlantu kultura, pehz Platona nostahsta, bija sasneeguse augstu attihstibas pakahpi. Atlanteem jau bija rakstneeziba: semes likumi bija usrakstiti us swehtnizas pihlareem. Wineem bija leelisli buhwes mahkslas raschojumi: tilti, uhdenswadi, pirtis, wingrotawas, swehtnizas un pilis. Wini nodarbojàs ar skulpturu (tehlneezibu): juhras deewa (Poseidona) krahschnà swehtniza bija puschkota deewu un Atlantidas waldneeku statujam. Un wiss tas gandrihs 10,000 gadu preeksch muhsu laikeem!

Naw schaubas, ka Atlantu, schàs wiswezakàs no pasaules attihstitàm tautam, kulturai wajadseja darit rasi sinamu, warbuht wehl wisai eewehrojamu eespaidu us zitu kaiminu tautibu, sewischki Egipteeschu, tad Fenikeeschu un warbuht ari Asireeschu-Babiloneeschu apgaismibu — kulturu. Te atgahdinasim, ka Atlantu waldiba sneedsàs us Libiju, lihds Egiptei, un ka Egipteeschi bija nosuduschàs tautas tuwakee kaimini. Pee Platona atrodam pat daschus norahdijumus, no kureem buhtu domajama Atlantu radneeziba ar kaiminu ziltim. Aif scha eemesla daschi pehtneeki, kà Balijs, domà, ka Atlanti bijuschi ziltstehwi daudsàm wezàs pasaules tautam. Jo wairak mums teesibas atsiht winu kulturu radneezibu. Balija domu pareisibu peerahdit mehs gan newaram, bet tomehr nekas mums neaisleeds meklet Atlantu apgaismibas eespaidu Egipteeschu, Fenikeeschu, Asiro-Kaldejeeschu ziwilisaziju (apgaismibu) usglabajuschôs peeminekkôs, sewischki Egipteeschu, jo, wehl atkahrtoju, wezakas un pee tam tuwejas tautas augstai apgaismibai katrâ sinâ wajadseja darit dsiku eespaidu us apkahrtejo semju attihstibu, ja mehs tik reis atsinuschi Platona nostahstu par pilnigi tizamu.

Parunasim tagad par wissenako no pasihstamàm ziwilisazijam (apgaismibam) un raudsisim nowehrojumus salihdsinadami parahdit, ka 8000 gadus preeksch muhsu laiku skaita wareja attihstitees kultura tik pat augsta, kahdu to Platons stahsta no issuduschàs tautas.

Par wissenako tautu wisâ pasaulê, zik mums atkauj spreest wehsturiski peeminekki, usskatami Egipteeschi; par wissenako kulturu — Egiptes. No waldneeka Menesa, faraonu pirmàs dinastijas (waldneeku zilts) dibinataja laikeem aistezejuschi ne masak par 7000 un warbuht ari 8000 gadu. No waldneeka Menesa epokas (laikmeta) mums jau ir senejàs Egiptes mahkslas leelisli peeminekki. Ja pat peenemam, ka Atlantu isglihtiba bija tik pat leela, kà Egiptes kultura schaî laikmetâ, tad jau ari naw nekahdas schaubas par to, ka schis kulturas augstà attihstiba tizama. Wissenakàs pilsehtas wisâ pasaulê, kà sinams, ir Memfisa un Tebene, sewischki pehdejà pilsehta, kuras isz elschanàs nosuhd pagahjuschu gadu tuhkstoschu dsikumôs. Schi pilsehta ir wezaka par faraonu Menesu un pastahweja jau ilgi preeksch ta laika, kad Egiptes walsts nodibinataja warenà roka saweenoja kopâ lihds tam atschkirtàs un sawâ starpâ naidigàs Egiptes knasistes. War buht, ka Tebene pastahweja neween to paschu laiku, kad Atlantida; war buht, ka Tebene nodibinajàs eepreeksch karaka Atlasa pilsehtas uszelschanas, ka pehdejo nodibinaja duhschigi isgahjeji is Tebenes, kuri, atstahdami sawu schauro dsimteni, dewàs pa Nilupi lejup us tàs grihwu, kurai eepretim is juhras pazehlàs jauka sala ar bagataku dabu, nekà ta bija atrodama Nilupes eelejâs. Scho zitadi patwakigo hipotesu it kà apstiprina teika, pehz kuras Atlantu pirmais waldneeks bija deews Poseidons, kas bija eeradees no juhras.

Bet atstahsim hipotesas un pahreesim us preeksch mums dauds swarigaku jautajumu par Egiptes wissenakàs mahkslas peeminekkeem.

Pasihstama leeta, ka senejee Egipteeschi bija leelu leelee meistari buhwes un skulpturas mahkslâs. War droschi teikt, ka gandrihs nekad kulturas (attihstità) zilweze naw zehluse pehz apmehra tik milsigus peeminekkus. Senakà tauta pasaulê zentàs pehz sewis atstaht muhschigus peeminekkus, lai pahrdsihwotu pahrejo zilwezi tiklab winas sirmajâ pagahtnê, kà ari nahkoschu laiku tumsâ, un tas winai isdewees, zik tahlu to zilwekam atkauj wina wahjee spehki zihnâ ar dabu. Neweens wairak par senejo Egipteeti tik dsiki nesajuta neisbehgamas nahwes un nedsihwas nebuhtnes breesmas. Jo stipraka bija dsihwibas kahre pee patlaban us dsihwibu atmoduschàs zilwezes, jo stingraka bija zenschanàs pahrspeht nahwi un weenâ waj otrâ zekâ pahrwehrst ihdsigo nebuhtni par aiskapu dsihwibu. Luhk, kapehz Egipte israudsijàs par sawas mahkslas preekschmetu nahwi! Luhk, kapehz Egipte wisa ir milsigs kapu peeminekklis leelajai tautai, kura gribeja pahrdsihwot nahwi. Aisees neskaitama rinda pa-audschu, aistezès gadu tuhkstoschi; ais dabas ildsigajeem likumeem un semes wirsus neisbehgamàs zelschanàs un grimschanas Klusajàs juhras dibens pazelsees un taps par kontinentu (zeetsemi), kamehr wezà pasaule warbuht pagrims apaksch juhras lihmena lihds ar kristigàs mahkslas pehdejeem peeminekkeem, bet wispehdejàs eelaidisees juhras besdibenôs senàs Egiptes piramides un wehl ilgi rehgosees wirs uhdena piramidu gali, kà pehdejais kapu peeminekklis wisai zilwezei.

(Turpmak beigas.)

Malkas spehks.

Wispahri mehds domat, ka zeetai malkai esot dauds wairak spehka nekà mihkstai. Israhdijees, ka tas naw wis teesa. Leelakais siltuma spehks, kà „Romanwelt" nostahsta, esot muhsu leepas kokam, kas ir weens no wismihkstakeem. Otris koks ar wisaugstako siltuma spehku ir — preede, kuras spehks tik par $^{1}/_{100}$ daku masaks nekà leepai, tad egle un goba — par $^{2}/_{100}$ dakam masak, wihtols un kastaniju koks — ar $^{3}/_{100}$ dakam masak, behrss — ar $^{6}/_{100}$ dakam masak. Zeetajam osolam siltuma spehka par $^{8}/_{100}$ dakam masak nekà leepai.

—n—

Mukkibas upuri.

Kahdâ Tesalijas sahdschâ iszehlàs breesmiga baku sehrga, kurai par zehloni bija weetejà skolotaja mukkiba. Kahdam semneekam ar bakam saslima behrns. Tà ka tuwumâ nebija ahrsta, tad skolotajs ispildija ta weetu, un domadams, ka dehk baku peelipschanas aissargaschanas wajaga bakas eepotet, nehma no saslimuschà behrna baku weelu un eepoteja to sahdschas weseleem eedsihwotajeem. Pehz tam 40 zilweki saslima un wairak kà puse no teem nomira.

nes puku medu eeseemoschanas rahmjôs, tik pehz tam usleez pusrahmjus medus telpâ.

Tu man prasi padomu, ko lai Tu tagad darot pee minetàm saimem?

Tagad Tu tur neka newari darit, kamehr peenahks silts laiks un lihdſ ar to ari buhs eespehjams saimi zaurluhkot. Pirmajâ jaukajâ siltâ pawasara deenâ rewidè minetàs saimes. Ja atrodi wisus waskus stipri notraipitus ar iskahrnijumeem, tad isnem wisus rahmjus ahrâ, proti — ari peru rahmjus, un eeleezi to weetâ isstrahdatus derigus reserwes rahmjus, lai pereklis nahktu skaidrôs waskôs, jo zitadi waretu lehti usbrukt minetâs saimês nepatihkamà „peru puwe". Redsi, zik labi nu ir, ka rudenî patureji daschus aiswahkota medus rahmjus, jo tahdejadi Tew nu eespehjams labi islihdsetees. Tad wehl neaismirsti pehz rahmju isnemschanas labi istihrit wisu stropu un to ar karbolu ismasgat. Jo agrak Tu scho pahrkrawaschanu wari isdarit, jo labaki.

Nowehledams Tew labu weiksmi pawasarî, paleeku

Taws Peekalns.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par Rigas aprinka nodoklu inspektora palihga weetas ispilditaju eezelts gubernas sekretars Nikolajs Iwanows. (W. G. A.)

Rigas realskolas ahrsts Dr. Kranhalss un Rigas ismekleschanas zeetuma preekschneeka weetas ispilditajs Anikijews apbalwoti ar Annas ordena 3. klasi par diwpadsmit gadu usziihtigu un neapwainotu deenastu.

Rigas pasta-telegrafa apgabala waldes eerednis gubernas sekretars Iwans Jakowlews un Mas-Salazes pasta-telegrafa nodakas eerednis Maksimilians Dreibergs pahrzelti weens otra weetâ. (W. G. A.)

Rigas telegrafa kontorî par pasta-telegrafa eerednî peenemts Alfreds Behrsinsch.

Jelgawas pasta-telegrafa kontora eerednis Gramkaus un Piltenes pasta-telegrafa nodakas preekschneeks Bublewitschs pa-augstinati par gubernas sekretareem.

b) Baltijas notikumi.

Isstahde pehz isstahdes buhs schogad Widsemê. Lihdſ schim jau atkautas sekoschas 6 isstahdes: 1) O b e r p a h l ê no 13.—14. junijam lauksaimneezibas un ruhpneezibas isstahde, kur sewischku wehribu peegreesis isstahditeem strgeem; 2) J u r j e w â taî paschâ mehnesî no weetejàs lauksaimneezibas beedribas sarikotà semkopibas isstahde; 3) Z e h s i s no 26.—29. junijam semkopibas isstahde; 4) J u r j e w â no 28. augusta lihdſ 1. septembrim parastà leelà ikgadejà semkopibas un ruhpneezibas isstahde; 5) R u j e n ê septembra sahkumâ lauksaimneezibas isstahde, kur sewischku wehribu peegreesis leellopeem, un 6) W i l a n d ê septembra sahkumâ semkopibas un ruhpneezibas isstahde.

No Leelwahrdes. Swehtdeen, 15. februarî Labdaribas beedriba sarihkoja teatri ar sekojoschu balli. Israhdija D. Schwenka originallugu „Smalki laudis". Spehlets tika labi un reschijai ari atsinìba. Tikai nesinu, kas scho lugu bija iswehlejis. Komiteja un teatra wadonis, kam tas bija jadara, ne. Tee dabuja jau „gatawu" rokâ. — Laikrakstu lasischanas sinâ Leelwahrdeeschi eenems weenu no pirmajàm weetam. Pagastâ, kuram tikai 78 saimneeki, lasa sekoschus Latweeschu laikrakstus: „Mahjas Weesi" — 60 eks., „Mahjas Weesa Mehneschrakstu" — 30 eks., „Semkopi" — 8 eks., „Austrumu" — 7 eksempl., „Balsi" — 5 eks., „Baltijas Wehstnesi" — 8 eks. un „Basnizas Wehstn." — 2 eks. Tà tad sewischki daudſ peekriteju teit „Mahjas Weesim" ar „Mehneschrakstu". Senak te „Balsi" wiswairak lasija. Ir bijuschi laiki, kad „Balss" te peenahza lihdſ 40 eks. un „M. W." tikai kahdi pahris. (Wehl pehrngad bija „Balss" ap 15 eks.) Bet tas bija tanîs laikôs, kad wehl „Balss" nekleedsa to issamisuscho kleedseenu par pastahweschanu un maisi, un kad wehl winas redaktoram nebija attihstijuschàs tik leelas lamaschanàs un gahnischanàs dahwanas. Ja, tas bija toreis! J. Kr.

No Leel-Jumprawas. Swehtdeen, 8. februarî schejeenes Labdaribas beedriba sarihkoja teatri ar balli. Teatrî israhdija Seiboltu Jekaba „Jaunais skolotajs". Akteeri darija, ko spehja; bet reschijai bija schur un tur ko peesihmet. Us preekschu tai katrâ sinâ jasanemas un jair ruhpigakai. — No laikraksteem pee mums wiswairak lasa „Mahjas Weesi". K.

Lasdonas jautajumu isskaidroschanas wakaru leetâ god. „Mahjas Weesa" redakziju laipni luhdsu usnemt sekoscho paskaidrojumu: Pagahjuschà gada „Mahjas Weesa" 51. numurâ Patkules besmaksas kautas bibliotekas pahrsinis Brega kgs apgalwo, ka es esot protestejis pret Ehrmana kga preekschnesuma „tizeschana un sinaschana" gala resultatu. Ja es ari gan ko nebuht pee runâ stahwoschà preekschnesuma teizu, tad tas us schahdu gala resultatu nemas nesihmejàs. Brega kgs mani pilnigi pahrpratis. — Kas sihmejas us manis pahrtraukschanu, tad es masakais tur nekahdu partejibu nenomaniju.

Lasdonas dr. skolotajs J. A w e n s.

Jaun-Bebru pagasta Kalna-Brenzenu mahjâs (Rigas apr.) Karlim Putninam atkauts eerihkot wehja dsirnawas.

Pils-Gaujenes pagasta Schipkas mahjâs (Walkas apr.) Jahnim Bokam atkauts eerihkot uhdens dsirnawas. (W. G. A.)

Par Walkas pilsehtas galwu apstiprinats bijuschais pilsehtas galwa W. Dahls; par pilsehtas waldes lozekli domneeks G. Brauns un par pilsehtas sekretaru domneeks Oskars Raue. (W. G. A.)

Wehl reis Arensburgas kapsehta. „Mahjas Weesa" pehrngada zeen. lasitaji gan wehl atzeresees kahdu is Anglu laikraksta isnemtu un ari „Свѣтъ'â" nodrukatu spoku un schauschalu nostahstijumu par Arensburgas kapsehtâ atrodoschos barona Bukshewdena familijas lihku kambari, is kura warejuschi weenmehr dsirdet waimanas un trokſni. Sahrki bijuschi weenmehr isswaiditi, is weena sahrka komisijas lozekli redsejuschi pat issteeptu roku u. t. t. — Zeribâ sagaidit schis leetas isskaidrojumu, mehs ari usnehmàm scho nostahstu sawâ lapâ. Tagad nu leetas isskaidrojums parahdijees un mehs nekawejamees to pasneegt zeen. lasitajeem. — Islasijis augschâ mineto nostahstu „Warschawskij Dnewnikâ", tureenes generalgubernatora organâ, tagadejais Radomas wizegubernators N. O. Bukshewdens, augschâ minetàs Bukshewdenu familijas lozeklis, sahzis meklet pakal, waj teescham Sahmu salas konsistorijâ usglabajas ofiziels dokuments, ka ihpascha komisija lihku kambari aisseegelejuse, nostahdijuse sargus un wehlak tomehr atraduse lihkus un sahrkus weenu zaur otru saſweestus. Us wina luhgumu Widsemes konsistorija atbildejuse ar rakstu no 6. nowembra 1897. g. sem Nr. 5882 sekoscho: „Us Juhsu luhgumu no sch. g. 3. nowembra, Widsemes konsistorija pasino Juhsu Godibai, ka agrakàs Sahmu salas konsistorijas aktîs un protokolôs no 1843., 1844. un 1845. g. naw it nekahda raksta par Bukshewdenu familijas lihku kambari un ari nekahdas suhdsibas, kuras winai par scho leetu buhtu eesneegtas." — Bes tam barons Bukshewdens rakstijis us Arensburgu un luhdsis, lai tur isklauschina daschus wezakos eedsihwotajus, waj tee neatminetos ko nebuht par scho leetu, kura, kà rakstits, notikuse 1844. gadâ. — Atrasta kahda 80 gadus weza Mikwiza kundse, kura nodsihwojuse wisu sawu muhschu Arensburgâ un kuras tuws radineeks bijis taisni 1844. g. par Sahmu salas superitendentu, bet ne wina, ne winas radineeks it nekad ne-esot neka par to dsirdejuschi, isnemot warbuht kahdu istabas meitas waj kutscheera nostahstijumu, ka us kapeem spokojotees . . . Ari 85 gadu wezais kapu sargs nesinot neka par augschâ mineto leetu. — Pehz barona Bukshewdena domam teika warbuht zehlusès no ta, ka 1827. g. kapsehtâ saradees tik daudſ uhdena no apkahrtejeem purwajeem, ka lihku kambari sahrki sahkuschi peldet. Nu bijuschi kambari japahrbuhwè, jadabun eepreeksch atkauja no konsistorijas, kura suhtijuse eerednus apskatit u. t. t. Tas wiss nu pamudinajis kautinus isdomat fantastisko nostahstu par spokoschanos. Japreezajas par wizegubernatora Bukshewdena usziihtibu leetas isskaidroschanas labâ.

Par Kursemes muischneeku landtaga kahrtibu un rihzibu Kreewu leelakà awise „Now. Wremja" sino sekoscho: Ja kahds landtaga dalibneeks neeerodas ihstâ laikâ, tad tam jamaksà 133 rbl. 33⅓ kap. soda naudas. Kas palaisch „landtaga terminu", tam jamaksà — 66 rbl. 66⅔ kap., kas aiseet agraki no sehdem — 12 rbl., kas atnahk wehlak — 5 rbl., kas sawu balsi nenodod — 4 rbl., kas balsi nodod wehlu — 4 rbl. u. t. t. — Eewehrodams, ka no garàm runam un leekeem wahrdeem naw nekahdu labumu, landtags atkauj saweem dalibneekeem runat tikai diwi reises weenâ un taî paschâ leetâ, — zitadi gan laikam atkal sods. — „Now. Wremja" wehlas, kaut schahdu gudru rihzibu eewehrotu ari zitas Kreewijas sapulzes, kà peemehram pilsehtu domneeki un semstes, kur dasch brihd stingraka kahrtiba neko nekaitetu.

30. augusta swineschanas leetâ isgahjuschâ numurâ peewedàm kahda „Düna-Zeitung'ai" eesuhtita raksta saturu, kurâ isteiktas domas, ka swinet brihwlaischanas deenu Kursemes semneekeem ne-esot nekahda sewischka eemesla u. t. t. Ka zitur Kreewijâ tà wis nedomà, to peerahda peemehram sekoschà pawehle „Rigas Pils. Pol. Awisê": „Pehz pareistizibas basnizas nolikumeem swehtku deewkalposchana, ja leelà gawena pirmajâ nedekâ eekriht swehtki, teek pahrzelta us tàs paschas nedekas sestdeenu waj swehtdeenu, kalab d e e n u p a r p e e m i n u s e m n e e k u a t s w a b i n a s c h a n a i n o w e h r d s i b a s neswinès wis 19., bet 21. februarî . . ." (Widsemes semneeku brihwlaischanas deena, 19. februaris 1819. g., kà sinams, sakriht kopâ ar wisas walsts brihwlaischanas deenu, 19. febr. 1861. g.). — Is ta ween jau „Düna-Ztg'as" eesuhtitajs war pahrleezinatees, ka Kreewu tauta s w i n sawu atswabinaschanu no wehrdsibas. Un kadehk tad lai Kursemes Latweeschi to nedaritu?!

No Jelgawas. Annas basnizas Latweeschu draudsê par mahzitaja palihgu eezelts J. Weissmana kgs, „Latw. Awischu" redaktors.

Juhrneeku (flotes) reserwisteem, kapteineem, stuhrmaneem, stuhrmanu palihgeem un lozmaneem ja-eeronas 1. nowembrî us mahzibu Leepajâ, un proti is sekoscheem aprinkeem: Rigas, Zehsu, Walmeeras, Pernawas, Sahmu salas, Jelgawas, Tukuma, Talsu, Wentspils, Aisputes un Grobinas aprinka. — Eesaukti teek tee, kurus peeskaitija pee reserwes 1895. un 1896. g. 1. janwarî, kà ari tee, kurus pehrn eesauza, bet kuri kaut kahdu eemeslu dehk nebija warejuschi eerastees. (Прав. Вѣстн.)

Leepajâ, kà „Lib. Ztg." sino, dibinas jauna pahrtikas beedriba — „Ekonomija".

No Behnes un apkaimes. Pee mums Behnê pehdejâ laikâ pamanama drusku rosigaka dsihwe. Schahda eepreezinoscha parahdiba stahw laikam tuwâ sakarâ ar muhsu kaimineenes Wez-Auzes atpakaleeschanu tirdsneezibas un ruhpneezibas sinâ. Kad gadus desmit atpakal Wez-Auzê nami isauga tik ahtri no semes, kà sehnes, tad wisi paregoja schai prahwam meestam lihdsigai nometnei leelu nahkotni un lai gan nodoschanas muischai par grunti augtin auga, tad tomehr netruhka duhschigu kauschu, kas buhweja un buhweja bes miteschanas. Jau toreis daudseem nebija pa prahtam, ka Schihdeem tika dotas daschas preekschrozibas, zaur ko teem isdewàs Wez-Auzê nometinatees pahrak leelâ skaitâ. Nu, un ka muhsejeem naw eespehjams sazenstees ar Schihdu weikalu „knifeem", to sinàs katrs it labi, un kad nu no wiseem pahrdotawu ihpaschneekeem knapi tik wehl peektà daka peedereja pee Latweescheem, tad gan bija paredsams, zik gruhta isnahks sazenschanàs ar Schihdu weikalu konkurenteem. Un tà ari pateesi bija: no wisàm pahrdotawam tikai wehl konsuma weikals sek, sinams, tamdehk, ka tam eespehjams rihkotees sem koti labwehligeem apstahkleem. No Schihdeem pahrwarets waj pat nomahkts, ar laiku weens, otrs weikalneeks, ruhpneeks, waj ari amatneeks sahka atstaht Wez-Auzi; dsihwe sche palika pamasam klusaka un klusaka, dsihwokli namòs sahka stahwet tukschi un schobrihd ihre par teem us pusi noslihdejuse lejâ. Pat ar muischas brandwihna dedsinatawu un likeeru fabriku gahja atpakal un tikai pehz schis eestahdes isnomaschanas G. kungam weikals atkal sahzis zeltees. Tomehr gruntsplatschi kà nepalika, tà nepalika lehtaki un kad nu muhsu muischâ, Behnê, buhwem wareja dabut to paschu semes stuhriti par apmehram 5 rubleem, kas Auzê bija sadsihts waj us 100, tad ari pee mums eeradàs schahdi, tahdi buhwetaji un nomneeki, un tagad leekas, ka Behnei netruhktu zeribu, reisi tikt par nopeetni nemamu sahnzensi Wez-Auzei. Pehdejà mums nu gan schimbrihscham wehl preekschâ, tà peemehram jau beedrigas sadsihwes sinâ, jo tai puslihdſ peeteekoscha sahle, kura weizinat weizina beedribu pulzeschanos un isrihkojumus; bet ari mehs waretum tikt pee tahdàm telpam, ja usszeltum weenai. otrai weesnizai pa otram stahwam. Tà ne zik tahlu no dselsszeka stazijas atrodas tà dehwetais „Sarkanais krogs", ihsti weegli peeejamâ weetâ, un stipri ween us to zerejàm, ka krogu drusku pahrbuhwès resp. paplaschinàs muhsu beedribu wajadsibam. Jo kad K. P. kundse gadus seschus atpakal nomaja scho plascho weesnizu us 12 gadeem, tai tapa ari solits gada laikâ usszelt ehkas augschâ plaschas telpas; bet lai gan K. P. kundse jau daschus gadinus maksajuse sawu deesgan augsto — 700 rublus leelo renti, stahw „sarkanàs weesnizas" augschejàs telpas gluschi tahdas paschas, kahdas tàs bija senak, t. i. neisbuhwetas. Tagad nu P. kundses kontrakts pahrgahjis us K. kgu no Dobeles, kas wisâ apkahrtnê pasihstams kà apdahwinats akteers un isweizigs teatra israhschu sarihkotajs un tà domajams, ka pehdejais kgs, kas sin waj neruhpesees, lai reisi tiktum pee jau sen wajadsigàm peeteekoschàm isrihkojumu telpam. Ari tas wehl buhtu sinojams no schejeenes, ka, kamehr zitur dsehreenu pahrdotawu skaits eet masumâ, pee mums schnabju kontori peenemas. Tà kahds Rigas „destilators", kas no gaidamà „monopola" neparedſ neko labu preeksch sewis, eeskatijis par labu, jau pee laika nometinatees muhsu starpâ. Bet neba jau daudseem ar schnabjeem ween peeteek — un tà tad schnabju kontoris saweenots ari ar alus „lehgeri" un sewischku istabinu plihteschanai. Nu tik buhs jautra dsihwe, eewehrojot apstahkli, ka sche wairak weesnizu, kas atrodas pawisam tuwu weena pee otras. Tad tik no weenas ahrâ un otrâ eekschâ! . . . .

H. M.

No Igaunijas. Kà „Rev. Ztg'a" raksta, tad Kurkillas pagasta wezakais dewees lihdſ ar pagasta skrihweri un dascheem leezineekeem us Indrika A. mahju, lai peedsihtu no wina pagasta nodoklu paradus, bet tiklihdſ schis pamanijis amata wihru nahkam, tas pakehris plinti un schahwis. Plinte bijuse lahdeta ar skrotim, schahweens trahpijis labo plezu, bet beesais kaschoks nelaidis skrotis zauri. Amata kehdi schahweens gan pahrrahwis. — Ismekleschana ussahkta. — Kad jel reis beigsees kauschu neapdomiba, jo to tatschu wajadsetu katram sinat, ka par eeredna aisskahrschanu pee wina amata peenahkumu ispildischanas draud koti bahrgs sods.

No Igaunijas. „Postimees" sino par sekoscho tik pat breesmigu, kà meschonigu un mukkigu slepkawibas darbu: walineeks R. dsihwo ar sawu seewu un 4 behrneem tà puslihdſ satizigi. Truhzigee apstahkli winus peespeesch usnemt sawâ pirts istabinâ ari kahdu puisi P. — Schim nu ronas drihſ aisleegts sakars ar R. seewu. Abi nahk drihſ us domam atswabinatees no wihra pawisam. Reis wihram wakarâ no darba pahrnahkot seewa usleek us galda supas blodu, lai ehd. Bet tiklihdſ mahte aisgreesch muguru, kad wezakais dehlens, no behrna mihlestibas dsihts, eetschukst tehwam ausi: „Teht, ne-ehd, mahte tur ko eebehra." — Seewai nemanot wihrs isnes supu ahrâ un eedod zuhkai. Zuhka pehz 2 deenam nosprahgst. Wihrs negrib seewai kauna darit un neusrahda winu teesai. It kà ais pateizibas par to wihram gukot seewa usmet winam zilpu kaklâ un puisis israuj winu is gultas. Lai gan wihram pehz gruhtas zihnas isdodas atswabinatees no zilpas, bet dsihwibu tas tatschu saudè, jo puisis P. paker dselss eesmu un eegruhsch wihram kaklâ un kruhtis. Un tà ka winu noschehlojamais upuris neislaisch tuhlin garu, abi slepkawas sahk dausit galwas kausu, kurâ aprinka ahrsts atradis 13 zaurumus. — Wezakais dehlens, usmodees un isdsirdis tehwa luhgschanu pehz palihga, dewees pa durwim laukâ us kaimineem, bet slepkawa P. to nokehris un teizis, ka buhschot tuhlin nosist, ja kam ko pkahpaschot. Lai sehnu apmeerinatu, winsch tam eedewis 10 rublu naudas un apsolijis wehl tehwa pihpi un tabakas maku. — Nahkoschâ rihtâ P. aisgahjis us meschu malku sahget, bet wina lihdsdalibneeze nomasgajuse mirona galwai asinis, eelikuse lihki gultâ, apklahjuse ar palagu un gahjuse us kaimineem, kur luhguse kaudis, lai tak nahkot skatitees, kas winas wihram notizis: wina to saukuse wairak reis pee brokasta, bet tas nezekotees augschâ . . . (Zik mukkiga isruna!) — Kad kaimini atnahkuschi, tad nokautà 14 gadus wezs dehlens tatschu naw nozeetees un isstahstijis wisu. — Slepkawas tuhlin apzeetinati un pehz ihsas leegschanàs atsinuschi gan sawu wainu.

c) No zitàm Kreewijas pusem.

Pasu leetàs „Waldibas Wehstnesi" issludinats, ka pagastam teesiba aisturet pasi waj pases grahmatinas tahdam sawa pagasta lozeklim, kursch leedsas samaksat wina weetâ no pagasta isdarito un naudâ pahrwehrsto klauschu nodokli (натуральная повинность), t. i. ja scho klauschu naw ispildijis neweens no pagastâ palikuscheem pases mekletaja peederigeem un winsch naw ari suhtijis kahdu zitu weetneeku.

Kreewijas (ne-eeskaitot Somiju) eedsihwotaju skaits 28. janwarî 1897. g. bijis 126,411,736 abeju kahrtu personas; no tàm 63,253,131 wihreets un 63,158,605 seeweetes, tà ka us 1000 wihreescheem isnahk 999 seeweetes. Skaitot wisu Kreewijas semes plaschibu (isnemot eekschejos eewehrojamakos uhdens isplatijumus) us 18,704,684 kwadratwerstim, us weenu kwadratwersti isnahk ap 6,8 eedsihw. No wispahriga eedsihwotaju skaita, t. i. 126,411,736 zilwekeem, 16,289,181 dsihwo pilsehtâs, kas istaisa ap 12 proz. no wiseem eedsihwotajeem. — Ja Kreewiju apluhko apgabaleem, tad redsam, ka wisbeeschak apdsihwots ir Wislas apgabals lihdſ ar ta 10 gubernam (us kwadratwersti isnahk 84,6 eedsihw.); pehz tam nahk Kaukasijas gubernas un apgabali — 23,6, Eiropas Kreewijas gubernas — 22,2, Somija — 8,8, Turkestanas un Aiskaspijas apgabali — 8,9 stepju apgabali — 1,8 un beidsot Sibirijas gubernas un apgabali, kur us kwadratwersti tikko isnahk — 0,5. Seeweeschu dsimuma skaits wiswairak pahrsneedſ wihreeschu dsimuma skaitu Jaroslawas gubernâ, kur us 1000 wihreescheem isnahk 1330 seeweetes; wismasak seeweeschu — 455 us 1000 wihreescheem ir Peejuhras apgabalâ. Pilsehtas, kur seeweeschu eewehrojamâ mehrâ wairak par wihreescheem, ir schahdas: Arkangelska, kur us 1000 wihreescheem isnahk

1111 ſeeweetes, Reſchina — 1137 un Kaliſcha — 1164. Pilſehtas, kur wihreeſchu wairak par ſeeweetem, ir: Peterburga, kur uſ 1000 wihreeſcheem pawiſam iſnahk 826 ſeeweetes, Maſkawa — 763, Tifliſa — 671, Sewaſtopole — 571, Batuma — 399, Habarowſka — 279 un Wladiwoſtoka — 186.

Sihkas naudas wairums. Kà awiſes ſino, ſchimbrihſcham atrodas apgroſibâ 200 miljonu rubļi ſihkas naudas. Scho ſumu nodomats pawairot par 100 miljoneem, lai tahdâ ſinâ uſ katra zilweka iſnahktu apm. 3 rbl. ſihkas naudas.

Wara 5 kap. gabalus tuwâ nahkotnê pawiſam iſnihzinaſchot. To weetâ nahkſchot maſee ſudraba 5 kap. gabalini. Beſ tam ari nolemts kalt jaunu ſudraba naudu: 3 rubļu gabalus, kuri gan laikam buhs labi prahwi, apmehram kà agrakee wara 10 kap. gabali.

Baltàs juhras peekraſtê, kà Kreewu laikraſti ſino, uſeeti bagati ſudraba ſlahni, ſajaukti ar ſwinu. Saſtahdas ſabeedriba ſchis dabas bagatibas iſmantoſchanas noluhkâ.

No Wilnas. Wiſeem paſihſtami gudrà Ben=Akiba wahrdi, ka „paſaulê jau wiſs reiſ eſot bijis", bet daſchbrihd tihri tà leekas, it kà wezim nebuhtu taiſniba. Tahdas domas modina ari ſekoſchais notikums Wilnâ: kahdâ wakarâ eeronas pee ahrſta S. it aiſkuſuſe kahda ſeeweete un luhdſ, lai brauzot lihdſi pee ſlimneeka. Ahrſts, ſinams, dewàs tuhlin turp. Pirmâ iſtabâ eenahzis tas eerauga iſtabu pilnu peeſmehketu ar duhmeem un wiſnotak ap galdu labi prahwu ſkaitu jaunu zilweku, kuri ſpehlê kahrtis. Ahrſtam jau paleek tà kà ehrmoti ap ſirdi, bet ſeeweete mudina to eet otrâ iſtabâ, kur gulot ſlimais. Gultâ kahds guļ gan, bet tiklihdſ ahrſts tam peenahk klaht, tas ſchaujas augſchâ un dod winam tik ſtipri ar duhri pa denineem, ka ahrſts ſaudê ſamanu un nokriht gar ſemi. No ſiteena atjehdſees tas redſ, ka winam wiſapkahrt ſaſtahjuſchees kahrſchu ſpehletaji. Uſ ahrſta jautajumu, ko wini ihſti gribot, wiſi nirgajas, ka, protams, „naudu" gribot. Ahrſts nu gan iſwelk maku un atdod wiſu, kas tam klaht, kahdi 25 rubļi, bet blehſchu bandai ar to ween nepeeteek: tee atnem winam ari ſelta kabatas pulkſteni un dahrgo kaſchoku, aiſſeen tad azis un iſwed no pilſehtas ahrâ, kur tad wiſi paſuhd. — Polizijai wehl ne=eſot laimejees dabut rokâ pahrdroſchos blehſchus. — Sinojumâ neiſprotams tik tas, kahdejadi laupitajeem iſdewàs ahrſtu tik kluſu iſweſt iſ pilſehtas, jeb waj ſchim bija bail palihgâ ſaukt, lai gan uſ eelam wiſur ſtahw gorodowoji un naktsſargi. — No pahrzeeſtàm iſbailem ahrſts palizis ſlims.

Negehligs weikals. Neſen atpakaļ „Berliner Tageblatt'â" kahda jaunawa, Amalija Seid, ſludinaja, ka wehlotees weetu par ſkolotaju kahdâ Kreewu familijâ deenwidus pilſehtâs. „Juſchn. Oboſr." ſino, ka uſ ſcho ſludinajumu eſot atſauzees Odeſas eedſihwotajs S. R—ſkis. Pehz diwàm nedeļam notizis lihgums. A. Seid'ai wajadſejis atbraukt uſ ſtaziju „Raſdjelnaja". Seida pateeſi ari atbraukuſe un ſtazijâ ſatikuſes ar R—ſku. Pehdejais winai paſinojis, ka winam lihdſ wakaram wiſadâ ſinâ wajagot aiſbraukt lihdſ Kiſchinewai un luhdſis, lai wina to pawada. Kiſchinewâ R—ſkis Seid jkdſei paſinojis, ka dehļ dariſchanam winam Kiſchinewâ japaleekot diwas deenas un ka wina paſina to pawadiſchot lihdſ Odeſai. Jaunawa ar to bijuſe meerâ, bet Odeſas weetâ wini eeraduſchees Jaſôs, kur ta tikuſe eeweſta netiklibas namâ. Par laimi radees labs zilweks, kurſch apſchehlojees par nabaga meiteni un ſcho leetu paſinojis polizijai. Nelaimigà tikuſe atſwabinata. R—ſkis un wina lihdſbeedris G. S. apzeetinati.

No Kaliſchas gubernas. Piſchkewas ſahdſchas eedſihwotajus iſtrauzejuſe ſawada dabas parahdiba: 7. februarî, ſneega putenim ploſotees, eeſpehra uſ reiſ ſibens ſahdſchas paſchâ gala ehkâ un iſſkraidija — „ſibena ahtrumâ" — pa gandrihſ wiſàm zitàm ſahdſchas ehkam, iſdauſidams logus un ſaploſot mahjas rihkus. Pirmâ ehkâ wehrpa paſchlaik diwi wezites linus, tàs ſibens paſweeda gar ſemi un bija atkal pa otru logu laukâ, zitâ ehkâ eekſchâ, lihdſ nonahza lihdſ krogum, muhra ehkai, kur iſſkrehja 2 iſtabam zauri, pahrlehza par eelu, ſahdſchas otrâ puſê, un no weena nama otrâ lezot aiſtika lihdſ dihkim, pahrlehza tam pahri un noſuda tur atrodoſcho diwu akmena namu ſtarpâ. — Sawâ lehkſchanas gaitâ ſibens nenoſpehra neweena zilweka un neaiſdedſinaja neweena jumta. — Schis atgadijums darijis uſ ſahdſchas eedſihwotajeem ļoti leelu eeſpaidu.

Uſ Sibirijas dſelſszeļa, kà Peterburgas awiſes ſino, drihſâ laikâ eerihkoſchot ahtrbrauzeenus, kuri no Peterburgas lihdſ tai weetai, lihdſ kurai Sibirijas dſelſszeļſch jau gataws, noſkreeſchot peezâs deenâs. Ahtrbrauzeeni eeſahkumâ braukſchot reiſi nedeļâ.

No Niſchneudinſkas (Irkutſkas gub.). „Woſt. Oboſren." rakſta par wiſai behdigàm ſadſihwes parahdibam, kuras ſcheit ſahk eeweeſtees lihdſ ar jaunà Sibirijas dſelſszeļa buhwi. Raduſchees „ſchuleri" (wiltigi kahrſchu ſpehlneeki), kuri ſawus upurus nopluhz lihdſ pehdejai lupatai. Kahds no weiklakajeem ſawinnejis no dſelſszeļa peederigeem ween lihdſ 27,000 rubļu un aiſ leeleem preekeem par ſchahdu lomu — aiſlaidees. Lauſchu kuſtibai peenemotees Niſchneudinſkâ ſadihguſchi ari „preeka nami", zaur ko apkalpotajas=ſeeweetes par 8—9 rbl. mehneſî pilſehtinâ gruhti dabujamas: winas beſ apdomas aiſlidojuſchas pa ſlideno „weeglàs pelnas" zeļu.

No Rigas.

Widſemes Sawſtarpejàs Kreditbeedribas ahrkahrtejà ſapulze 6. februarî.

III.

Tàpat, pehz rewidenta kunga domam, eſot pawiſam nepeeteekoſcha perſoniga eepaſihſchanàs ar ihpaſchuma aprakſtu un eekihlajamàs obligazijas wehrtibu pehz kreposta nodaļas grahmatam. Tà ka aiſnehmumu eſot ļoti daudſ, tad eſot netizami, ka direkzijas lozekleem katrâ gadijumâ buhtu bijis eeſpehjams, perſonigi aiſeet uſ kreposta nodaļu. Un direkzijai jau tà eſot jair ļoti uſmanigai, ka beedribai nezeltos ſaudejumi zaur obligaziju dſehſchanu uſ weetejo likumu 1602. panta pamata. Pehz ſcha likuma uſ teeſas nolehmuma paradu dehļ atklahtâ wairakſoliſchanâ pahrdotu ihpaſchumu obligazijas uſſkatamas beſ wiſas kreditoru peeziſchanas par dſehſtàm, ja jaunais ihpaſchneeks teeſchi nepaſino, ka winſch tahdu un tahdu uſ ihpaſchuma eerakſtitu obligazijas paradu atſihſt par ſaweju.

Pawiſam bijis pret obligazijam aiſdots uſ nekuſtameem ihpaſchumeem pilſehtâ 605,215 rbl., uſ laukeem 391,451 rbl.

Aiſdewumi uſ ihpaſchumeem pilſehtâ:

Aiſdewuma leelums:	Aiſdewumu ſkaits:	Kopſuma:
No 100 lihdſ 500 rbl.	36	11,445 rbl.
„ 500 „ 1000 „	42	28,355 „
„ 1000 „ 2000 „	33	42,500 „
„ 2000 „ 4000 „	30	80,420 „
„ 4000 „ 6000 „	14	65,360 „
„ 6000 „ 10,000 „	8	55,200 „
„ 10,000 „ 20,000 „	5	70,045 „
„ 20,000 „ 50,000 „	4	116,900 „
wairak par 50,000 „	1	135,000 „
	173	605,215 rbl.

Wairums maſo aiſdewumu, pehz rewidenta kga domam, iſſkaidrojotees weenigi zaur to, ka gara kredita eeſtahdes, peem. Hipoteku beedriba, pret ſcheem ihpaſchumeem jau bijuſchas ļoti daudſ, t. i. lihdſ 60 proz. no ſcho ihpaſchumu wehrtibas aiſdewuſchas, kadehļ Widſemes Sawſtarpejà Kreditbeedriba warejuſe aiſdot tikai wiſai maſas ſumas (wehl tikai 15 proz. no wehrtibas. Ref.).

Aiſdewumi uſ ſemneeku mahjam:

Aiſdewuma leelums:	Aiſdewumu ſkaits:	Kopſuma:
No 100 lihdſ 250 rbl.	14	2,880 rbl.
„ 251 „ 500 „	59	23,545 „
„ 501 „ 1000 „	92	77,720 „
„ 1001 „ 2000 „	68	99,665 „
„ 2001 „ 4000 „	32	91,940 „
„ 4001 „ 6000 „	10	49,900 „
„ 6000 „ 10,000 „	5	38,801 „
pahri par 10,000 „	1	13,000 „
	281	391,451 rbl.

Nu finantſchu miniſtrijas eerednis rewidents Enrolda kgs pahreet uſ beedribas paſiwa pahrrunaſchanu. Schai ſinojuma daļâ ir wiſintereſantakà ta nodaļa, kurâ runa par beedreem, winu teeſibam un peenahkumeem. Rewidenta kgs beedru ſarakſtu zaurluhkojot eewehrojis, ka beedribâ ir par beedreem tirgotaji, fabrikanti, adwokati, dakteri, akteeri, fuhrmani, ekſpreſchi, kelneri, kugu ſtrahdneeki u. t. t. Otrkahrt winſch eewehrojis, ka beedru dalibas nauda pee wiſàm ſchàm ļauſchu ſchkiram weenada un, ſaprotams, ari weenads ſumu leelums, par kuru wini uſnehmuſchees galwoſchanu ſaudejumu gadijumâ. Tas rewidenta kgam iſlizees tà ſawadi un winſch waizajis, kà tas nahkotees, ka te Rigâ fuhrmani, kelneri un kugu ſtrahdneeki warot galwot par tik pat leelàm ſumam kà fabrikanti, tirgotaji un teem lihdſigi ļaudis. Uſ to walde iſſkaidrojuſe, ka preekſch ſcheem ļaudim jau galwenà leeta ne=eſot galwoſchana, bet galwenà leeta eſot augſtaki prozenti, ko wini kà beedri diwidenda weidâ dabujot par ſaweem eetaupijumeem. Ja nu tahds fuhrmanis ſalaſot wiſus ſawus eetaupitos graſchus, tad winſch galu galâ ar' warot eemakſat tik pat ſawus 500 rbl. kà beedru naudu.

Scho iſſkaidrojumu finantſchu miniſtrijas eerednis rewidents Enrolda kgs atradis par pawiſam nepeeteekoſchu. Eſot jau pilnigi ſaprotams, ka weens, otris beedris gribot ſawus maſos eetaupijumus noguldit uſ augſtakeem prozenteem un wiſus ſawus eetaupijumus eemakſajot kà beedru naudu. Bet kad nu winſch wiſu eemakſajis kà beedru dalibas naudu, ar ko tad winſch wehl warot galwot (ſk. ſtatutu 2. paragr.)? Tahdâ weidâ rihkojotees maſinajotees beedribas droſchiba un teekot aiſſkahrtas naudas noguldîtaju intereſes. Nepareiſi pa=augſtinadama garantijas kapitalu, beedriba zenſchot tikai ſawas operazijas paplaſchinat, beſ ka pateeſibâ paſtahwetu wajadſigâ droſchiba, kahda rihziba nekahdâ ſinâ ne=eſot atļaujama.

Turpmak rewidenta kgs eewehrojis, ka daudſeem perſonigi lihdſ galwoſchanas ſumas leelumam dabujamais kredits iſlizees par maſu un wini zentuſchees to mahkſligâ weidâ pa=augſtinat. Tas iſdarits tà, ka familijas tehws, kam wajadſejis leelaka kredita, par beedreem lizis eerakſtit ari ſawu ſeewu un behrnus, daſchreiſ 4—5 ſkaitâ. Eemakſatà beedru nauda ſchahdôs gadijumôs ſneeguſês no 2500—3000 rbl. un tamlihdſ beedra aiſnehmumi no 25—30,000 rbl.

Atſkatotees no augſchâ mineteem ſtatutu pahrkahpumeem un waldes nolaidibam ja=atſihſtot, ſaka rewidenta kungs, ka beedribas walde eſot ar winai uſtizetàm ſumam rihkojuſês ļoti taupigi (бережно). Sewiſchki waldes uſtureſchana beedribai tik pat kà neka nemakſajot! (Schis rewidenta kga iſteikums gan tikai rahdas uſ beedribas telpu ihri ſihmejotees. Ref.)

Ja nu wehl eewehrojot, ka daſchas pret ſchaubigàm (nedroſchàm) kihlam, kà peem. pret „Auſtras" kwihtem aiſdotas ſumas — kà rewidenta kgam pehz rewiſijas ſinams tizis — jau tagad eſot atmakſatas un ar zitàm, kà peem. ar ſumam, kuras aiſdotas pret Leepajas ſemkopibas un mahjruhpneezibas beedribas dalibas ſihmem, kà zerams, drihſumâ notikſchot tas pats, tad beedribas mantas ſtahwoklis eſot atſihſtams par wiſai apmeerinoſchu.

Pamatodamàs uſ ſcho rewidenta ſinojumu finantſchu miniſtrija bija zehluſe beedreem dehļ apſpreeſchanas preekſchâ 10 preekſchlikumus, no kureem 4. wiſadâ ſinâ eſot jaiſpilda, t. i. aiſdewumi uſ obligazijam ja=atpraſa.

Preekſchlikumi:

1) Reſerwes kapitals, kà tas ſazits ſtatutu 67. paragrafâ, eſot noguldams walſts papirôs un no waldibas garantetâs obligazijâs. Walde ſinoja, ka tas jau iſdarits un ſapulze atſina, ka tahdâ gadijumâ nekas wairs ne=eſot ſpreeſchams.

2) Apturet aiſdewumu iſdoſchanu pret k[illegible] kauteem papireem. Eſot jau notizis un tadehļ [illegible] ne=eſot ſpreeſchams.

3) Teekot likts preekſchâ pehz ſtatutu 1[illegible] diſkontet tikai tirdſneezibas wek[illegible]

Walde lika nobalſoſchanai preekſchâ ſchahdu [illegible]: Statutu 1 § noſaka, ka beedribas mehrkis — [illegible]neezibas, ruhpneezibas un lauksaimneezibas ap[illegible]. Tadehļ teek waldei uſdots, katrâ gadiju[illegible]leezinatees, waj aiſdewums kal[illegible] noluhkam. Preekſchlikumu ſapulze peenem.

4) Apturet aiſdewumus pret obligazijam, kas ingroſetas uſ nekuſtameem ihpaſchumeem un atpraſit pret tahdàm iſdotos aiſdewumus 3 gadu laikâ.

Walde leek nobalſoſchanai preekſchâ ſchahdu nolehmumu: Teek uſdots domei iſſtrahdat un noſpreeſt plaſchu inſtrukziju preekſch direkzijas par to, kà jalikwidê aiſdewumi pret obligaziju kihlam, turotees pee ta pamata noſazijuma, ka no tagadejeem aiſdewumeem pret obligaziju kihlam ja=atpraſa katrâ no trim nahkoſcheem gadeem weena treſchdaļa. Teek peenemts.

5) Tai konto: aiſdewumi pret galwoſchanu teek likts preekſchâ norakſtit ſaudejumôs 11,479 rbl. 35 kap.

Tà ka pahreja ſuma pehz waldes ſinojuma jau atdabuta, tad ſaudejumôs norakſtami tikai 494 rbl., kurſch waldes preekſchlikums teek peenemts.

6) Nepeelaiſt, ka par maſturigàm paſihſtamas perſonas iſdod galwojumu rakſtus, kas mineti ſtatutu 2. paragrafâ. (Ar ziteem wahrdeem — maſturigas perſonas, kà augſchâ minetee fuhrmani, ekſpreſchi, kelneri u. t. t. naw par beedreem uſnemami. Ref.)

Walde leek nobalſoſchanai preekſchâ ſchahdu preekſchlikumu: Tà ka finantſchu miniſtrijas preekſchlikumâ naw tàs perſonas pee wahrda ſauktas, kas galwojumu rakſtus newar iſdot, tad ſapulze uſdod domei, ſkatit zauri beedru ſarakſtu un rihkotees tà, kà ſtatutu 10. paragrafâ noſazits. Preekſchlikumu peenem.

7) Finantſchu miniſtrija leek preekſchâ, weſt beedru liſti ar winu profeſijas (amata, nodarboſchanàs) ſkaidru peeſihmeſchanu.

Walde ſino, ka tas jau iſdarits un ſapulze atrod, ka tahdâ gadijumâ wairs nekas ne=eſot ſpreeſchams.

8) Ja=aptura tekoſchu rehkinu atklahſchana preekſch nebeedreem un jau atļautee jaſlehdſ.

Eſot jau iſdarits, tadehļ wairs nekas naw ſpreeſchams.

9. un 10. preekſchlikumi ſihmejàs uſ grahmatu weſchanu. Sapulzes wadonis wairakkahrt apgalwoja, ka agrakais grahmatwedis bijis leels ignorants*) grahmatu weſchanâ, jo rewidenta kgs ari atrodot, ka grahmatas ļoti ſlikti un weetumis neſaprotami weſtas. Tagad ſchi kļuhda eſot nowehrſta. Sapulze nolehma, ka grahmatas turpmak jawed Kreewu un Latweeſchu walodâs, lai waldibas rewidenteem rewideſchana buhtu atweeglinata.

Tahdi ihſumâ ir waldibas eeredna ſ. Enrolda kga 100 lappuſchu garà ſinojuma ſaturs un finantſchu miniſtrijas preekſchlikumi, pehz kureem waldei turpmak nahkſees rihkotees. J. Ansbergis.

Widſemes gubernators generalmajors W. D. Surowzowa kgs ſwehtdeen, 22. februarî deenaſta dariſchanâs aiſbrauza uſ Peterburgu.

Rigas Latweeſchu beedriba notureja 16. februarî, pulkſten 8 wakarâ, ſawu otro un galejo gada ſapulzi. Galwenais uſ deenas kahrtibas bija rewidentu ſinojumi un preekſchlikumi, pawiſam 17. Dſihwas debates ſazebla pahrſkat[illegible] par teatri. Rewidenti aiſrahdija, ka brihwklauſitaju bijis [illegible] 5100, nepeeſkaitot wehl 500 brihwbiletes, kas „gahjuſchas [illegible] teat[illegible] apmeklejis par welti — brihwu. Ga[illegible] jaw[illegible] nokahrtot teatra direktora un galweno ſkatuwes ſpehku algas tà, ka ſtarp abejàm buhtu ſamehrs. Uſ to, kà muhſu zeen. laſitaji ſinàs, aiſrahdijuſchas jau agrakàs rewiſijas, bet teatra komiſija neſaprotamâ kahrtâ lihdſ ſchim preekſchlikumam iſrahdijuſe ſihwu preteſtibu. Tas pats ari pahrrunats ilgus gadus runas wihru ſapulzês. Pehdigi nu ſchini ſapulzê dabujàm dſirdet, ka ſchi leeta jau runas wihru ſapulzê nokahrtota un teatra komiſijai doti jau ari preekſchrakſti un rewiſijas preekſchlikums tà tad atkrita. Latweeſchu teatra attihſtibâ ſchi reforma ir eewehrojams notikums, kura labàs ſekas neiſpaliks. Tàpat rewidenti aiſrahdija, ka leelas ſumas iſdotas par programam un ſludinajumeem un pehz winas domam waretu rihkotees taupigaki. No preekſchneezibas atbildeja, ka aprobeſchojot teatra komiſijas brihwibu te waretu zeltees ſaudejumi, jo „ta ſludinaſchana eſot weena laba leeta". Kas lai nu tam pretojas, bet tee paſchi runas wihri un preekſchneeki jau ari bija reiſ iſlaiduſchi preekſchrakſtu, ka neweenai no beedribas nodaļam naw brihw ſludinat ſinamâ laikrakſtâ. Un kadehļ ari tagad teatra komiſija ſludina tikai weenâ Latweeſchu laikrakſtâ, un to teeſu daſchreiſ tik gari un ſihki? Par to paſchu naudu warbuht ari iſnahk ſludinajums otrâ laikrakſtâ, jo leelakà leeta tatſchu newis ta, ka ſludinajums gari ſaſtahdits, bet ka tas teek plaſchi iſplatits. — Par runas wihreem eewehleja pa leelakai daļai lihdſſchinejos un no jauna: Dr. Kraukſtu, E. Medni un F. Baginſki. —e—.

Rigas Latweeſchu beedribas 30 gadu paſtahwibas ſwehtki, tà tad ſawâ ſinâ maſa jubileja, noſwineti ar leelu godu ar teatri, balli un goda meelaſtu. Wehlam no ſirds gawilneezei wiſu labu, jo wina tak bija galwenakà beedriba, kas modinaja Latweeſchôs paſchzeenibas un paſchapſinas juhtas. Jau ſcho nopelnu dehļ ween, nemaſ ne=eeſkaitot wiſu zitu, Rigas Latweeſchu beedribas wahrdam wiſâ Latwijâ laba ſkana. Mehs wehlamees, kaut nekad iſ winas widus neiſſuſtu winas dibinataju gars, tà ſakot ſentehwu tikums! Deemſchehl lihdſ ar to mehs eſam peeſpeeſti pazelt — wismaſ pret winas organu „Baltijas Wehſtneſi" balſi, t. i. brihdinat no atduſas uſ reiſi eeguhteem lawreem un pahrſpihletas augſtprahtibas, kura galu galâ dara nepatihkamu eeſpaidu uſ „Balt. Wehſtn." paſcha laſitajeem. Tà peemehram ſem bagati ar ehdeeneem un dſehreeneem apkrautà goda meelaſta galda eeſpaida „Balt. Wehſtn." rakſta par Rigas Latweeſchu beedribu ſtarp itu ari ſekoſcho:

„Winas rahmee, ſwehtibas pilnee darbi peelihdſinajami lehnàs, kluſàs ſtrahwas tezeſchanai, kura ari ſwehtibu iſlej uſ wiſàm puſem. Kaut gan ſchai Beedribai netruhkſt ari ſkalo un prahwo darbu, kuri pat Rigu dimdinaja un tauteeſchus daudſeem tuhkſtoſcheem pulzinaja, tomehr pee wiſa ta winai peekriht leelàs, rahmàs upes peemihligà daba. Daſchs labs trokſchnaini ſkanigs warſch un tukſchi ſwanigs ſwahrgulitis ir iſſkaneiis un norimis, kas tukſchâ eedomibâ ne-

*) Tas buhtu pa latwiſki — muļķis. Red.

gribeja ar ſcho weenotaju kluſâ weenprahtibâ kopigi ſtrahdat un atſiht, ka zeturtais bauſlis wehl ir ſpehkâ un ka to azi, kas mahmulinu nizina, kraukli un jaunee ehrgli pee upes nomaitàs. . ."

Kad buhs iſgaiſuſchi diſcheno gada ſwehtku eeſpaidi, tad „Balt. Wehſtn.", kà jadomà, ari pats atſihs, ka winſch ſche, kà ſazit jaſaka, gahjis par daudſ pàr mehru.

Un beidſot wehl kahda peeſihme, kura atteezas weenigi uſ „Balt. Wehſtneſi" paſchu: muhſu zeen. lihdſſtrahdneeks Rudolfs Blaumanis, kuru wehl preekſch neilga laika „Balt. Wehſtn." daſchadi pehla un nizinaja, tas nu tapis wina azis par — — „apdahwinatu dſejneeku". Tà tas ſtahw melns uſ balta „Baltijas Wehſtneſcha" 1898. g. 42. num., kas mums jaeegaumè, jo pee gadijuma war iſnahkt „leela ſchpahſe", kad „Balt. Wehſtneſim" atkal kahdreiſ eepatiktos ſew paſcham reiſ preti runat. Lai nu kà, bet muhſu zeen. lihdſſtrahdneeka apſweizinajumu Rigas Latweeſchu beedribai, kà tahdai, mehs preezigi parakſtam. Schis apſweizinajums ſkan:

„Uſ radu radeem, uſ gadu gadeem lai ſpulgo Taws wahrds
un lai mirdſ!
Latweeſchu Beedribu mahte, ſweizinu Tewi no ſirds!"

Rigas Latweeſchu beedribas teatrî buhs peektdeen, 27. februarî Dawida Schwenka atwadiſchanàs beneſize, iſrahdis: „Prezioſa". Skatu luga 4 zehleenôs ar dſeedaſchanu un dejam no P. A. Wolfa. Latwiſki tulkojis Sterſtu Andreis. Muſika no K. M. f. Webera. — Sagatawoſchanâ ir: „Spihtneezes prezibas". Joku luga 5 zehleenôs no Wiljama Schekſpira. Latwiſki tulkojis Fridols Fridolins. „Tehwa luteklitis". Tautas luga 4 zehleenôs. Lokaliſejis Dawids Schwenkis.

Rigas pilſehtas teatrî weeſojas paſaules ſlawenà dſeedataja, tà dehwetà Sweedru lakſtigala, Sigrida Arnoldſona kdſe, kura ſche jau dſeedajuſe operâs „Mignon", „La Traviata" un „Fauſt und Margarethe". Sigrida Arnoldſona kdſe Ridſineekeem wairs naw ſweſcha. Wina jau wairak gadus no weetas ſche weeſojuſès. Un tomehr, lai gan teatra zenas pa-augſtinatas, ſpeeſchanàs pee kaſes pehz biletem leela. Wiſas weetinas teatrî iſpahrdotas. Kreetnai dalai pat nemaſ neiſdodas wairs eeguht biletes. Tas wiſs leezina, zik Rigâ loti eezeenita ſlawenà dſeedataja. Un ne beſ eemeſla. Sigridas Arnoldſon kdſes dſeedaſchana un lomu tehloſchana reti peewilzigas. Winas ſudrabſkaidrà un loti iſdailotà balſs ſpehj aiſkuſtinat pat wiſaukſtaſirdigakà un nejuhtigakà dwehſeles dſilumus un to uſ azumirkli pazelt pahri pàr ikdeeniſchkàm raiſem un ruhpem augſtakôs mahkſlas dſihdrumôs. — Iſrahdis: zeturtdeen, 26. februarî: „Der Barbier von Sevilla" (weeſoſees Sigrida Arnoldſon kdſe); peektdeen, 27. februarî: „Fatinitza"; ſeſtdeen, 28. februarî: „Carmen" (weeſoſees Sigr. Arnoldſon kdſe); pirmdeen, 2. martâ: „Rigoletto" (weeſoſees pehdejo reiſ Sigr. Arnoldſon kdſe).

Garigi konzerti buhs Leelâ luhdſamâ deenâ Sw. Pawila baſnizâ un Sw. Gertrudes baſnizâ ([illegible]ms abâs weetâs pulkſt. 6 wakarâ).

[illegible] jeparkijâ [illegible] dſ 1906. [illegible]

[illegible] (Brihwſemneeks) atſtahts pehz nodeeneteem 25 gadeem wehl uſ 3 gadeem ſawâ Rigas apgabala tautſkolu inſpektora amatâ.

Brihdinajums wahrdotajeem un puhſchlotajeem. Rigas 5. eezirkna meerteeſneſchu kamerâ neſen iſteeſaja prahwu pret kahdu wahrdotaju Karlinu Werner par to, ka ta bija Rigas Wahzu awiſê „Rigaſche Rundſchau" iſſludinajuſe, ka ta protot apwahrdot daſchadas ehdes (Flechten). Wahrdu gan ta nebija minejuſe, bet to teeſu tur bija ſkaidri un gaiſchi laſams eelas, mahjas un dſihwokla numurs. Bet eekam wehl ar ehdem un zitadàm tulſnam apſehſtee ſlimneeki bija warejuſchi eeraſtees, eeradàs — kà pawiſam negaidits weeſis — polizija un ſaſtahdija par ſchahdu nelikumigu ahrſtneezibas prakſi protokolu. Meerteeſneſcha preekſchâ apſuhdſetâ atwainojàs, teikdama, ka laſot laikrakſtôs tik daudſ ahrſtu ſludinajumu ta mehginajuſe „eelikt ari pate ſewi tanis zeitungâs" un tà ka nu winas ſludinojumu awiſes ekſpedizija uſnehmuſe, tad wina bijuſe ari pahrleezinata, ka winai teeſiba ſawu maiſes pelniſchanu iſſinot. Meerteeſneſcha kgs noſpreeda to ſodit ar 3 rubleem waj 1 deenu areſta. Tà tad, zeen. wahrdotaju kgi un kundſes, nenahkat ar ſawu — „amatu" atklahtibâ, tad jums jamakſà wairak ſoda naudas nekà pelnas . . .

Eewainoſchana. Strahdneeks Kirils Tſcherwonnikows 15. febr. Tulas eelâ pee mahjas Nr. 13 aiſ neſinameem eemeſleem ſawu paſihſtamu Nikiforu Taraſowu ar kaltu eewainoja galwâ.

Nelaimes atgadijumi. Jaroſlawas eelâ Nr. 51 eſoſchâ Teidona wihna pagrabâ 15. febr. mahjas puiſis Iwans Gawrilows peedſehrumâ nokrita no trepem pagrabâ un ar ſukeem eewainoja galwu.

— 17. febr. Donata Bronikowſka koku ſahgetawâ, uſ Katrinas dambja Nr. 53, koku brahketajs Wladiſlaws Jakſchewitſchs tika nogahſts gar ſemi no pa trihſuli ſemê laiſtàm plankam, pee kam winam tika eewainota galwa.

— 17. febr. Kojuſalas eelâ Nr. 15 eſoſchàs Welzera ſahgu ſudmalâs 60 gadus wezais ſtrahdneeks Mikelis Waleſs zaur neuſmanibu nokrita no malkas grehdas, pee kam wahrigi ſaſitàs.

Peepeſchi miruſchi. 17. febr. leelâ Kehninu eelâ Nr. 45 ſawâ dſihwoklî peepeſchi nomira 46 gadus wezais maſpilſonis Eduards Janſons. Pehz ahrſta iſteikuma nahwe zehluſès zaur treeku.

— 20. febr. Leelâ Maſkawas eelâ Nr. 110 eſoſchâ tehjnizâ peepeſchi nomira Jaroſlawas eelâ Nr. 31 dſihwojoſchais 50 gadus wezais atwalinatais ſaldats Waſilijs Sewaſtjanows. (R. P. P. A.)

Studentu ſtipendijas.

Nododot apakſchejo kwihti zeen. „Mahjas Weeſa" redakzijai preekſch nodrukaſchanas „Mahjas Weeſî", apakſchâ parakſtijuſchàs beedribas preekſchneeziba tura par ſawu peenahkumu paſinot atklahtibai, ka pag. 1897. g. minetâ beedribâ preekſch iſdaliſchanas atturigeem (nedſehrajeem) ſtudenteem tapa eemakſati zaur atpirkſchanos no jaungada wiſitem **125 rbl.**, kuri tapa iſdaliti: weenam Maſkawas augſtſkolas-, weenam Rigas politeknikas ſtudenteem un weenam abiturientam pret likumigi iſrakſtitàm parada ſihmem. Rigas Latw. atturibas beedr. „Auſeklis" preekſchneeziba.

No jaungada wiſitem atpirkuſchees

atturibneeku ſtudentu ſtipendijam par labu:

Zaur Fr. Meerkalna kgu: Anna Reekſtin jkdſe 2 rbl.; pa 1 rbl.: Minna Treuman jkdſe Plawkrogâ, Selma Tr. Talſôs, Ch. Tilberg jkdſe, rokdarbu ſkolotaja Talſôs, J. J., Fr. Meerkalns, stud. med. dent. Sw. Peterburgâ, J. Janſons, P. S. jkdſe Rigâ, Fr. Matuſals. Kopâ 10 rbl.

Zaur G. Freiberga kgu: G. Freibergs 3 rbl., P. Birſneeks 2 rbl.; pa 1 rbl.: A. Weidemanis, J. Sanders, C. Walters, F. Blumbachs, M. Bergis, H. Bredenfelds. Kopâ 11 rbl.

Zaur A. Preedkalna kgu: Pa 1 rbl.: A. Preedkalns, Ed. Ackermans, A. Ramans, J. Wikmans, A. Drudſis ar kundſi, M. Menzendorf jkdſe, J. Menzendorfs ar kundſi, G. Kanawinſch, L. Ackermana kdſe, M. un L. Ackermana jkdſes, L. Ackermanis, Rob. Kruſe, Jahnis Lakats. Kopâ 13 rbl.

Pawiſam lihdſ ſchim eemakſaja **34 rbl.**

„Auſekla" preekſchneeziba.

Grahmatu galds.

Redakzijai peeſuhtitas ſchahdas jaunas grahmatas:

1) Latwju dainas. Kr. Barona un H. Wiſſendorffa iſdotas. 8. burtniza. Rigâ. Speeduſchi Kalninſch un Deutſchmans.

2) Jura Neikena Iſlaſiti rakſti. Ar autora gihmetni. Teodora iſlaſiti un ſakahrtoti. II. Rigâ, 1898. Apgahdajuſe Rig. Latw. beedr. Sinibu Komiſijas Derigu grahm. apgahd. Nodala.

Teeſleetu nodala.

Teeſleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums: Waj deenaſta deweju war peeſpeeſt, iſdot no wina aiſejoſcheem deenaſtneekeem apleezibu par winu uſweſchanos, un ja winſch to labprahtigi nedara, tad kahdâ zelâ tas panahkams? M. Pr. — Rigâ.

Atbilde: Juhſu gadijumâ kriht ſwarâ Weetejo likumu III. dalas noſazijumi. Winôs 4213. pantâ runa par ſchahdu leezibu iſdoſchanu. Wiſpirms ja-aiſrahda uſ to, ka teeſiba uſ ſchahdàm leezibam ir tikai laudim, kuri noſlehguſchi kalpoſchanas lihgumus („deenaſtneekeem", договоры найма слугъ, Geſindevertrag), bet ne teem, kureem algas lihgumi („algadſcheem", договоры личныхъ послугъ, Dienſtvertrag). Te peeſihmejam, ka galwenà iſſchkiriba ſtarp kalpoſchanas un algas lihgumu ir ta, ka kalpotajs dabun beſ algas naudâ wehl dſihwokli un uſturu, kamehr algadſis tikai algu naudâ waj zitâs leetâs beſ dſihwokla un uſtura.

Ja nu Juhs eſat kalpotajs, tad Jums pehz augſchâ minetà panta teeſiba uſ apleezibu, kurâ ſaimneekam jadod pateeſiga leeziba par Juhſu uſzihtibu un tikumibu. Ja winſch to labprahtigi nedara, tad Jums, pilſehtneekam, zits nekas neatleek, kà teeſas zelâ winu pee ta peeſpeeſt.

Uſ laukeem, Widſemê, kur jarihtojas pehz Widſemes ſemneeku likumeem (390.—393. p.) leeta druſku zitadaka. Te likums iſſchkir tahdus ſaimneekus, kas pee ſemneeku kahrtas peeder, no tahdeem, kas pee ſemneeku kahrtas nepeeder. Saimneekeem — neſemneekeem tàpat jaiſdod aiſejoſcham kalpam pateeſa leeziba par to, ka winſch pee ta kalpojis. Turpretim ſemneeku ſaimneeku jeb nomneeku kalpi ſchahdas apleezibas dabun no pagaſta wezakà, bet tikai tad, kad wini iſſtahjas no pagaſta ſabeedribas. Ja apleeziba neteek iſdota, jeb ja apleezibâ eeweetoti nepateeſi apwainojumi pret ſtrahdneeku, tad ſaimneeka — neſemneeka weetâ apleezibu iſdod ſemneeku leetu komiſars. Kas pagaſta wezakà weetâ ſchahdâ gadijumâ iſdod apleezibu, to likums teeſchi nenoſaka, bet mums ſchkeet, ka ari ſchinî gadijumâ jagreeſchas pee ſemneeku leetu komiſara.

—sb—.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeſchu kugeem. Ernst David, kapt. Grehwe, no Skien 3. febr. iſbraukdams, Boneſu ſaſneedſis 12. febr. Hans, kapt. Teniſons, 10 febr. atſtahjis Londonu, uſ Newbourgh, Aberdeenſchirê, dodamees. Johannes, kapt. Sirnis, 3. febr. poſts no Sewillas uſ Faro. Catharina, kapt. Tſchakſte, 17. janw. no Kriſtianijas iſbraukdams, 13. febr. nonahzis Sunderlandê. Catharina, kapt. Behrſinſch, no Barry uſ Rigu nahkdams, 7. febr. ſaſneedſis Penarth Head. Regulus, kapt. Mekis, 10. febr. atſtahjis Penarth Head, dodamees uſ Maranhamu, Braſilijâ. Sorkholm, kapt. Simmo, no Halmſtades iſeedams, 7. febr. ſaſneedſis Alloa. Riga, kapt. Ertinſch, 8. febr. atradees zelâ pret Shanklin, uſ Bahiju, Braſilijâ, dodamees. Jupiter, kapt. Krautmans, no Swanſejas uſ Sapelo iſeedams, 10. febr. metis enkuru uſ Mumbles reida. Martinsons, kapt. Martinſons, 29. janw. poſts no Mobiles, Alabamâ, uſ Wisbechu. Noas, kapt. Legſdinſch, 15. janw. atſtahjis Lagunu, Mekſikas lihzi, uſ Falmouthu dodamees. Martha Maria, kapt. Muiſchuls, 23. dez. Cardiffu atſtahdams, 13. febr. nonahzis Laguayrâ, Weneſuelâ. Breedis, kapt. Prinzs, 10. febr. iſgahjis no Ayr uſ Demeraru. Juno, kapt. Kraukle, 7. febr. iſpoſts no Kriſtijanas. Ejtik, kapt. Girtbans, no Hartlepoolas braukdams, 7. febr. ſaſneedſis Heiligenhafeni. Lennock, kapt. Mikelmans, 10. janw. no Jamaikas ſalas iſeedams, 30. janw. nonahzis Mobilê, Alabamâ, kur eenem lahdinu uſ Southamptonu un Matheus, kapt. Martinkalns, no Southamptonas 2. dez. iſbraukdams, 31. janw. ſaſneedſis Mobili. Minor, kapt. D. Weide, atraſdamees zelâ ar tukſchu pudelu lahdinu no Goeteborgas uſ Londonu, ſtrandejis Jitlandes peekraſtê un pilns uhdena; kuga laudis nozelti malâ; kugis uſ akmeneem dragajis dibenu un ne-eſot zeribas to glahbt; glahbſchanas twaikonis Frederikshaven atgreeſees atpakal. Minor pagahjuſchâ gadâ buhwets Ainaſchôs, 171 reg. tonnu leels. Constantin, kapt. Kwels, kurſch 10. dez. iſgahja no Londonas uſ Trinidadi, Wakar-Indijâ, bet apſkahdejumu dehl bija peeſpeeſts peebraukt Plymouthâ, 11. febr. atſtahjis ſcho oſtu, uſ Trinidadi dodamees. Neptun, kapt. Buſchs, no Kriſtianſandes iſbraukdams, 11. febr. nonahzis Schieldſê. Alma, kapt. Sielemans, 4. febr. Majorkas ſalu atſtahdams, 8. febr. nonahzis Torrewiegâ. George, kapt. Behrſinſch, 25. janw. atſtahjis Mobili, Alabamâ, uſ Paſages, Spanijâ, eedams. Anna Maria, kapt. Gertners, 13. febr. iſgahjis no Cardiffas uſ Tangieru, Marocco. Orient, kapt. Grehwe, zelâ no Newportas uſ Paru, Braſilijâ, 13. febr. gahjis Lundy garam. Lembit, kapt. Birks, 3. dez. Ipswichu atſtahdams, 23. janw. ſaſneedſis Port de France, Martinikas ſalâ. Golgatha, kapt. Jure Oſolinſch, Suuderlandê eenem lahdinu uſ Leepaju. Peter, kapt. Anſaks, no Schields iſeedams, 13. febr. nonahzis Weymouthâ. Seedonis, kapt. Martinſons, Kriſtianijâ eenem lahdinu uſ Port Talbot. Aldebaran, kapt. Loſmans, 13. febr. atſtahjis Kirkaldy, uſ Methili eedams. Bertha Alwine, kapt. Kalninſch, 23. janw. no Leepajas iſbraukdams, 13. febr. nonahzis South Alloâ. Martin Eduard, kapt. Bite, 30. janw. iſgahjis no Bahijas, Braſilijâ, uſ Demeraru, Guianâ. Bethania, kapt. Behrſinſch, 27. dez. Apalachikolu, Floridâ, atſtahdams, 19. febr. ſaſneedſis Aberdovey. Alma, kapt. Sielemans, 12. febr. poſts no Tarreviejas uſ Gothenburgu.

(B. W.)

Pee Rigas lihdſ 23. februarim peenahkuſchi 65 kugi.

No ahrſemem.

Par Kinas jautajumu

rakſta leelakais Kreewu organs „Nowoje Wremja" ſekoſcho: Kiao-Tſchau'as leeta nu galigi nobeigta. Wahzija eeguwuſe ſew Kinâ 87 werſtis garu un 37 werſtis platu ſemes gabalu, ar kahdeem 200,000 eedſihwotajeem. Anglija dabuja no Kreewijas un Wahzijas formalu apſolijumu darit ſawas tureenes oſtas Anglu tirdſneezibai pee-ejamas. Kina atkal apſolija Anglijai neatdot neweenai zitai leelwalſtij Jangtſe-kiang apgabalu, kurâ kahdi 25 miljoni eedſihwotaju. Kà kihlis eeſpeeſchas ſchis ſemes gabals ſtarp Kreewijas un Wahzijas peederumeem Kinas kaiminôs. Beſ tam Kina apſolija atlaut kugoſchanu pa upem ari ahrſemneeku kugeem un atwehrt 2 gadu laikâ paſaules tirdſneezibai Chunan oſtu. Beſ tam wehl Anglija iſdabuja to, ka Kinâ paleek par oſtas muitu inſpektoru tik ilgi Anglu pawalſtneeks, zik ilgi Anglu tirdſneeziba Kinâ pahrſpehj zitu walſtju tirdſneezibu. — Franzija atkal eeguwuſe no Kinas bagato Hainana ſalu, kurai kahdi 3 miljoni eedſihwotaju. Tàs ir leelwalſtju rauſchanàs ſekas," teiz „Now. Wremja". „Tik Kreewija ween bija loti peetiziga un apmeerinajàs ar maſuminu — Port-Arturu un Talienwanu, bet tà ka Kreewija bija galwotaja par agrakeem Kinas aiſnehmumeem, tad zerams, ka winai nahkotnê buhs iſdewiba no leelàs Kinas eeguht weenu, otru labumu." — Bet pawiſam zitadu dſeeſmu dſeed Anglu laikrakſti: teem nedod meera i tas „maſuminſch", ar ko Kreewija, ſchimbrihſcham, apmeerinajuſès! Tà peemehram „Globe" rakſta: „Kamehr wehl nebija ſahkts buhwet Sibirijas dſelſszelſch, tamehr Anglijas ſtahwoklis tahlajôs auſtrumôs bija deeſgan labs. Winas peenahkums bija tikai apſargat ſawas tirdſneezibas juhras zelu uſ Kinu un Japanu. Bet nu apſtahkli groſijuſchees. Zihnas widus punkts par preekſchrozibam tahlajôs auſtrumôs pahrgahjis wairak uſ tureenes ſeemeleem, kahdas 1500 Anglu juhdſes tahlak no Anglu kolonijas pilſehtas Hongkongas. (Salihdſ. „Mahjas Weeſa" Liter. peelikumu no 1896. g. Nr. 16.) Petſchili juhras lihzis ir tagad ſcho zihnu zentrs. Walſts, kurai ſchis juhras lihzis rokâ, pahrwalda Pekingu, pahrwalda wiſu Kinu. Un pehz apſtahklu waras ſpreeſchot ſchi walſts buhs wiſadâ ſinâ — Kreewija. Wina zenſchas pehz Korejas, pehz Seemel-Mandſchurijas un pehz Japaneem atnemtàs Liao-Tung puſſalas lihdſ ar Port-Arturu, ſcho Petſchili lihtſcha Gibraltaru, kurſch winai tagad jau ari rokâ. Un tiklihdſ jaunà Sibirijas dſelſszela otrs gals aiſſneedſ Port-Arturu, tamlihdſ ari Kreewija top par tahlo auſtrumu waldneezi un war paſmeetees par wiſas paſaules draudeem . . . Kad iſzeltos karſch ſtarp Angliju un Kreewiju, tad Port-Artura ſpehletu ſchinî karâ leelu lomu, tadehl ka Hongkonga par daudſ par tahlu preekſch oglu eenemſchanas un kugu iſlaboſchanas. Zitada buhtu leeta, kad Japana nahktu Anglijai palihgâ: ta waretu iſpalihdſetees ar winas oſtam Nagaſaki, Japanâ, un Wei-hai-weju, Port-Arturai eepretim. — Bet tà ka nu par to newar galwot, tad laikrakſts dod Anglu waldibai nopeetnu padomu, mehginat jau tagad eeguht kahdu maſu oſteli Korejas apkaimê, jo pehz maſ gadeem, kad Sibirijas dſelſszelſch nahkſchot gataws, buhſchot wiſs jau par wehlu… Nu ja, ja, bet Kreewija, kà jadomà, ſkatiſees tur Anglijai zeeti uſ pirkſteem . . . Laikam gan ſchaî noluhkâ wina beſ Port-Arturas nupat eeguwuſe no Korejas, kà telegramas ſino, kahdu ſalinu un peepraſot ſtingri ween, lai Kina atlaiſch no deenaſta wiſus ſawu dſelſszelu inſcheneerus — Anglus.

Par paſchu Port-Arturu telegrafê „Now. Wr." ſekoſcho: „Sche wehl wiſur redſamas pehdejà kara pehdas. Apzeetinajumu ſche naw nekahdu, jo Japani uſſpehra wiſus gaiſâ. Schimbrihſcham Port-Arturâ tikai 3 leelgabali, kurus iſleeto „ſaluteſchanai". Kugu doks ſauſs. Tagad tikai ſahk winu iſlabot. No Japaneem aiſweſto elektriſko maſchinu weetâ atweſtas jaunas. Namu muhrôs redſamas wehl ſchur un tur leelgabalu bumbas. No winàm ſadrupotàs ſeenas reti kur iſlabotas. — Kad Kreewu kara kugi tuwojàs, leelakà dala eedſihwotaju laidàs lapâs, domadami, ka nu atkal Japani klaht, bet tagad wiſi greeſchas atpakal un dſihwê eet wiſs kà pa wezam. — Port-Arturâ ſtahw garniſonâ 14,000 Kineeſchu ſaldatu ſem generala Sſun pawehlneezibas. Wirſneeki runà gandrihſ wiſi pa angliſki, ari komandas dod Anglu walodâ. Sahkumâ Kreewu flotei bija jakaujas ar oglu un ehdamo leetu truhkumu, bet tagad radees kahds „podradtſchiks" iſ Tſchifu, kurſch tur eerihkoja leelu oglu noliktawu un peewed pahrtikas weelas. — Generalis Sſuns iſturas pret Kreeweem loti laipni: dod teem goda meelaſtus, notura winu preekſchâ parades, ſchauſchanàs mehginajumus u. t. t. Sawâ brihwlaikâ muhſu juhras wirſneeki eet medit aplahrtnes purwajôs. Zitadi winu dſihwe norit kluſi un weenmuligi. Wairak Wladiwoſtokas ſpekulanti jau nodomajuſchi pirkt un nomat Port-Arturâ ſemes gabalus."

Wahzija. Schimbrihscham tautas weetneeku namâ pahrspreesch sinamo flotes paleelinaschanas projektu. Par wina peenemschanu naw ko schaubitees. Turpretim kara teesu reformas eeweschanai raduschees pehdejâ brihdî atkal leeli schkehrschli, tadehl ka Bawarija grib eerihkot atsewischku augstaku kara teesu, bet Pruhsija leek preekschâ dibinat pee wispahrejàs walsts wirs kara teesas weenkahrschi ihpaschu Bawarijas nodolu. Ne weena, ne otra walsts negribot peekahptees un — likuma projekts laikam wehl labi ilgi paliks sawâ projekta kahrtâ ween, nekluhdams par likumu, lai gan wajadsigs tas jau sen.

Franzija. Pehz leelà Solà prahwas trokschna eestahjees Franzijâ schimbrihscham klusums, lai gan daudſ weetâs ruhgtin ruhgst. Tà peemehram loti nelabu eespaidu atstahjis tas apstahklis, ka ministrija atreebusês wiseem teem leezineekeem, kuri leezinaja Solà prahwâ apsuhdsetam par labu un kureem ween wina wareja peetikt. Palkawneeks Pikàrs peem. atlaists tuhlin pehz prahwas beigschanas no deenasta ar wisu tschinu saudeschanu. Bes tam winam ari atrauta puse no pensijas. — Ar sawu apwainotaju, palkawneeku Anri (kursch Pikàru teesas preekschâ nosauza par melkuli), Pikàram bijuse diwkauja uſ sobeneem, pee kam Anri eewainots diwâs weetâs. — Leezineeks adwokats Lebloa, Pikàra draugs, atlaists no pilsehtas galwas palihga amata un profesors Grimò no sawa amata. — War gan eedomatees, zik ruhktibu schahda rihkoschanàs sazehla! — Solà nemaſ nezer, ka kasazijas teesa wina prahwas spreedumu atzels un behdajotees tik par to, waj winam atlaus zeetumâ nodarbotees ar rakstneezibu... War teikt, ka reti kur pasaulê buhs isglihtoti, bespartejiski zilweki, kuri slawenà rakstneeka nenoschehlotu.

Austro-Ungarija. Loti behdigi schìs leelwalsts eekschejee politiskee un saimneeziskee apstahkli. Ne tik ween Ungarijâ zenschas leela partija pehz pilnigas neatkaribas un patstahwibas, bet ari zitas tautinas paschâ Austrijâ. Tà peemehram Tschekijas, Galizijas un Dalmazijas landtagi peeprasa tà sauktâs „krona adresês" it atklahti sawas semes patstahwibu... Ne Bismarks ween, bet ari wisi ziti Eiropas politiki noskatas ar ruhpem uſ scho Austrijas eekschejo apstahklu wirumu, no kura newar nebuht sinat, kas tur isnahks un waj leeta nobeigsees bes leeleem nemeereem. — Tautas weetneeku nams, kà sinams, slehgts. Drihsumâ to wajadsigs atklaht, jo satwersmes likumi prasa wina dalibu un atlauju likumu doschanâ, bet neweens nesagaida neka laba, jo ne Tscheki, ne Wahzi negrib un newar sawâ zihnâ par tautas leetam un walodas brihwibu peekahptees. — Un pee wisa ta wehl daschôs Ungarijas apwidôs iszehlees bads un dumpis, par kuru jau sinojàm pehz Kreewu telegramu agenturas sinam. Nemeera weetâs sawahkti kahdi 2 armijas korpusi.

Greekija. Par pagahjuschâ numura telegramâs sinoto usbrukumu Greeku karalim waram pasneegt tagad sekoschas tuwakas sinas: karalis mihl katru deenu wisinatees ahrpus pilsehtas, pee kam winu pa leelakai dalai pawada wina meita, prinzese Marija. Tà tas bija ari schoreiſ. Karalis brauza tà sauktâ puskareetê. Uſ buka sehdeja kutscheerim blakus sulainis. Zita neweena pawadona nebija. Labu gabalinu no pilsehtas wahrteem, kahdam pakalninam tuwojotees, karalis pamanija, ka no schosejas grahwja isschaujas 2 zilweki. Weens no teem dodas kareetei pretim un sauz: „Majestate, peeturat!" Kutscheeris peetura ari. Bet pa to laiku no otras zeka malas norihb schahweens, kursch trahpa sulaini rokâ. Karalis pagreeschas uſ to pusi un pazehlis nuhju padraud schahwejam, uskleegdams: „Nost no schejeenes!" Karala wahrdi un dusmas tà apmulsina schahweju, kahdu 20 gadu wezu senki, ka tas nespehj wairs mehrket, jo plinte rokâs trihz tik stipri, ka ari karalis pats to war redset. Pa to laiku kutscheers ari atjehdsas un saschauj sirgeem, un lai gan weens schahweens trahpa ari sirga muguru, tad tatschu isdodas tikt ahtri prom, lai gan kaundari schauj pakal wehl kahdas 7 reisas. Lai aissargatu sawu meitu, prinzesi Mariju, karalis aisstahjas tai preekschâ, bet par laimi wisas lodes noswelpj garam un brauzeji sasneedſ laimigi pilsehtas wahrtus. Jau otrâ deenâ isdodas sakert galweno wainigo, kahdu Karditzi, kursch jau reiſ sehdejis zeetumâ par weenkahrschas slepkawibas mehginajumu. Schis zilweks esot reserwes unterofizeeris, 35 gadi wezs un — kà sazit jasaka, ihsts rihklu rahwejs. Manidams, ka polizija usrauga wina dsihwokli, tas dewees pats pee prokurora par schahdu polizijas rihkoschanos un wina „blameschanu" suhdsetees, bet prokurors mahzejis winu ar saweem nopratinajumeem par to, kur tas usbrukuma deenâ usturejees un par slepeno beedribu, pee kuras tas peederejis — tà samulsinat, ka beidsot bijuse jateiz tatschu taisniba. — Pehz wina isteikumeem winsch pats isschahwis 6 schahweenus un wina beedris 2 schahweenus. Winu nodoms bijis noschaut pa preekschu sirgus un kutscheeri ar plintem un tad paschu karali ar pistolem. Prinzesi Mariju tee gan buhtu atstahjuschi dsihwu. Runà, ka slepkawas bijuschi slepenas Sparterschu beedribas „Maniatas" lozekli un gribejuschi atreebt sawa beedra, flotes wirsneeka Kokorisa noteesaschanu par to, ka tas kara laikâ apwainojis sawu preekschneeku admiralu Suchturi, telegrafedams rupjôs wahrdôs juhrleetu ministrim, ka admirals esot tehwijas nodewejs, jo tas paklausot karala pawehlei un nebombardejot Turku ostu Salonikus. Kara teesa Kokorisu attaisnoja, bet uſ karala pawehli leetu nodewa otrai teesai, kura Kokorisam peespreeda 1 gadu zeetuma.

Kubas sala. Lai gan ismekleschana par Seemel-Amerikas Saweenoto Walstju kuga „Maine" bojâ eeschanu wehl turpinas, tad tatschu pate Seemel-Amerikas Saweenoto Walstju waldiba tagad wairs neleedſ, ka ta sagatawojas uſ karu.

Walejas wehstules.

Zeen. korespondentus mihli luhdsam sinojumus rakstit zik ihsi ween eespehjams un pasinot tik saktus. Aiſ scha eemesla leels daudsums sinojumu palizis neisleetots. Mums — pee labakâs gribas — no eesuhtitâm korespondenzem naw eespehjams pehdejâ laikâ isleetot pat ne desmitàs dalas. Tadehl ihsi, skaidri un kodoligi! Pahrspreedumus par ikweenu teatra israhdi uſ laukeem newaram pasneegt. Tàm ari wairak tikai weeteja nosihme. Tâpat plaschus pahrskatus un aprehkinus par ikweenas beedribas sehdem un gada pahrskateem. Daschs labs tahds sinojums ari wairak noder sludinajumôs nekâ redakzijas nodalâ. Awisei wairak jaskatas uſ wispahri, plaschai publikai noderigâm leetam. Plaschakus tehlojumus par weena waj otra apgabala dsihwi jau ari schad un tad war isleetot, ja, teem, pehz muhsu domam, pat buhtu peegreeschama leela wehriba, bet tad tahdeem pahrskateem ari wajadsetu buht nosihmigeem un tâ sakot meistara rokas darinateem.

J. — Saikawâ. Pehz eespehjas pasneegsim.

X. — L—donâ. Tâpat.

K. L. — R. Dsejolus „Ai, mehnestin, jel spihdi" u. z. lasot mums newilus schahwâs prahtâ: „Ai, dseedoni, jel beidsi, wairs rihmes nekali!" Red.

Kwihte.

Derigu Grahmatu Apgahdaschanas Nodalai eemaksaja: Par 1898. gadu, zaur Hoffmana kungu, pa 1 rbl.: skol. D. Bruhkschis Zehsis, sw. adw. Sterste Jelgawâ, J. Reekstinsch Rigâ, J. Sarinsch Rigâ, Jelgawas Latw. Beedriba, mahz. A. Spalwinsch Lehdurgâ, J. Klawinsch Rigâ, A. Lantrewizs Rigâ, A. Stopinsch Rigâ, gruntn. F. Jürgensons Pahles Rekôs, tirg. K. Prauls Ligatê, M. Balodis Rigâ, kapt. Osolinsch Rigâ, Pruschels Rigâ, A. Wahrtinsch Rigâ, Kahrklinsch Kuldigâ, Fr. Lassmans Rigâ, K. Hohe'ms Rigâ, K. Aumeisters Simferopolê, J. Sandbergs Jehkabmeestâ, Dr. A. Dihrikis Rigâ, K. Springis Saleneeku Osolinôs, stud. med. J. Springis Jurjewâ, stud. Kl. Springis Rigâ, skol P. Kermeis Rigâ, arend. E. Beckmans Kandawâ, arend. B. Kwelbergs Kandawâ, J. Lihzkrastinsch Rigâ, Fr. Preedits Rigâ, J. Frischfelds Majorôs, J. Kozinsch Rigâ, registr. P. Wihtols Talsôs, P. Buile Rigâ, J. Kleinbergs Leel-Eserê, A. Abels Rigâ, J. P. Mengels Ahraischôs, K. Mellups Butschauskâ, J. Kasains Rigâ; zaur Dr. P. Perlbacha kungu Skrihwerôs: P. Perlbachs 2 rbl.; pa 1 rbl.: stud. med. met. A. Petersons Jurjewâ, M. Rosenberg jkdse, skol. J. Purapuke, skr. A. Schagars, rakstw. E. Sarinsch, saimn. Deksne, saimn. J. Lubks, J. Luhks, A. Semits, tirg. J. Ausinsch, uradn. Reekstinsch, tirg. M. Rosenkopfs Skrihwerôs; J. Jürgensons Aiskrauklê, J. Wihksne Wez-Mihlgrawi, A. Silwers, K. Birsneeks Rigâ, J. Luhs Dselsawâ, E. Ilkens Rigâ, skol. W. Boschs 150 kap. Rigâ; pa 1 rbl.: Passils Rigâ, J. Behrsinsch Aiskrauklê, skolt. G. Birsneeks Baku gub., tirg. J. Rudsits Rigâ, Weetalwas Labdr. Beedr., F. Lebrups Stahlôs, W. Kelle Lisumas muischâ, skol. A. Jurke, J. Sneiks Rigâ, skol. K. Aigars Laudonas Odseenâ, rakstw. J. Poreets Laudonas-Odseenâ, K. Rinmans Rigâ, A. Lamberts Rigâ; zaur mahz. M. Zelmina kungu: M. Zelminsch, O. Schille un T. Taurinsch, Tulas gub.; Dr. P. Strautsels Jelgawâ, W. Klason jkdse Jelgawâ, Mitz kdse Schkibeneeku Welwês, pag. skr. K. Sukowskis Swehtê, M. Lassmans Rigâ, stud. R. Tiwumneeks Welkôs, rakstw. Lapinsch Weetalwâ, gruntn. J. Strasdinsch Welkôs, T. Losbergs, skol. G. Liwens, skol. J. Seebergs, J. Lutzs, P. Kan-pens, J. Friedrichsons, A. Nussbergs, J. Jürgens, J. Rihters, P. Schirons, G. Apsits — Ogrê; K. Lejmalneeks Rigâ, K. Apinsch Mas-Tirsneekôs, K. Zeekurs Kalna Schagarôs, S. Wilums Rigâ, Schwitenes Semgaleeschu dseed. beedr., kas. J. Neumans Rigâ 2 rbl., Dseed. beedr. „Rota" 3 r.; pa 1 rbl.: A. Jankowskis Rigâ, J. Silinsch Rigâ, A. Deglaws Rigâ, J. Rewins Rigâ, namd. meistars J. Klawinsch Rigâ, mahz. J. Pahrstrauts Samaras gub. 2 rbl.; pa 1 rbl.: J. Enbergs Stahmereenâ, J. Muhrneeks, Fr. Kamolinsch, K. Wentenbergs, P. Kalninsch, adw. J. Stumbergs, G. Berks, J. Kronbergs, M. Rudsroog, A. Kalninsch, A. Ahboltinsch, J. Ahbers, P. Waguls, A. Winzmans, G. Skarnels — Rigâ, A. Skarnels Saikawâ, Ad. Hoffmans, K. Leepinsch, M. Osolinsch, J. Lejneeks — Rigâ, A. Zihrulis Peterburgâ (Царское Село), M. Pildau, G. W., J. Asazs, J. Jaungails, J. Britzs, J. Melngalws — Rigâ, G. Skarnels Wez-Gulbenê. Zaur „Balt. Wehstn.", pa 1 rbl.: tirgotajs K. Martinsons Zehsis, Ramkas besmaksas biblioteka, J. Trutzs Mogilewas gub., M. Eisentrauts Mogil. gub., E. Jursons Astrakanâ, E. Bluhms Dunalkâ, P. Rasska un Tschurkste Kubanas apgab., G. Breedis Walkâ, K. Butans Subatê, P. Seetinsons Maskawâ, Sarinsch Witebskâ, dahrsn. Rahzens Koknesê, skol. Knappe Kalnapedezê, Fr. Buschitzkis, J. Zelminsch un E. Rulle Ligatê, A. Adamsons Kersonas gub., skol. Kursens, skol. Banders un skol. Wihtols Weetalwas ministr. skolâ, A. Uhdris Saweenâ, Dsinis Pleskawâ, J. Musikants Warnebrokâ, skol. Kibers Aulukalnâ, M. Kibers Weismanôs, J. Ochs Rigâ, J. Lapinsch Leel-Straupê, W. Reekstinsch Dobelê, Kronbergs Bauskâ 150 kap.; pa 1 rbl.: P. Wehrmans Limbaschôs, J. Peterjahnis Rengeneekôs, J. Seetinsons Ruhrumuischâ, mahz. Kroegers Saukawâ, J. Luhsis Kraukôs, skol. Tschakurs Kosâ, J. Uhdris, J. Paulits un J. Sleede Wez-Peebalgas dr. skol., J. Grausis Leel-Sesawâ, E. Putnis, M. Osolinsch Lihwê, J. Freiwalds Witebskâ, K. Kahrklinsch Witebskâ, skol. Müllers Zehsis, J. Baltabbols Lehdurgâ, K. Blumfeldts Siolâ, Osolinsch Lehdmanes muischâ, skol. Nurmis Turaidâ, tirg. Paukuls Zehsis 3 r.; pa 1 rbl.: tirg. Leepkahja Rigâ, Meschkungs Wihzeemâ, K. Leika Rihjâ, tirg. Wabulneeks Aluksnê, Kalninsch Rewelê, P. Toms Witebskâ, skol. M. Kalninsch Leel-Irbê, J. Kampe Peterburgâ, A. Pelninsch (Галаць), K. Wihtinsch Bakû, P. W. 150 kap.; pa 1 rbl.: M. Richters Mogilewas gub., dahrsn. A. Luzans Dwinskâ, E. Kozinsch Nischnij-Nowgorodâ 50 kap.; pa 1 rbl.: tirg. Maurinsch Leepajâ, K. Balods Peterburgâ, A. Behrsinsch Durbê, skol. Broks Aluksnê, J. Serschans Saikawâ, J. Gutmans Tingerôs, A. Neska Wez-Bebrôs, E. Rudsits Lisdenê, skol. D. Peleks Ahraischôs, P. Sarinsch Drobuschôs, J. Behrsinsch Ahraischôs, Ackermans Ahraischôs, J. Augstkalns Pleskawas gub., K. Sahlits Ligatê, skol. E. Auka Weselauskâ, J. Lapinsch Weselauskâ, Kibermans Rigâ, skol. E. Wilks Ramkâ, Hartmans Rigâ, Sackanbards Pabaschôs, O. Adamsons Ungurpilî, Ansbergs Rigâ, P. Kalninsch Zarnikawâ, skrihwers Drulle Lubejâ, M. Kasers Mehdsulê, dahrsneeks Ahbolinsch Nowgorodas gub., Schmidts Ungurpilî, K. Libberts Rigâ, A. Bertholds Zehsis, J. Kerpe Puraterôs, eerednis K. Sahrms, M. Libberts Zehsis, D. Martinsons Ahraischôs, F. Melbarts Zehsis, E. Apsens Ungurmuischâ, skol. A. Goba Widrischu skolâ, Kristine Mester Wilsenôs, skol. Kidus Wez-Peebalgâ, skol. Gailits Meiranôs, P. Lassis Minskas gub. Zaur „Mahjas Weesa" eksp. pa 1 rubl.: K. Krastinsch Brjanskâ, J. Ehrglis Meiranôs, M. Klawa Rumulôs, A. Weidinsch Aluksnê, K. Upits Peterburgâ, G. Ansabergs Saleneeschôs, J. Leepinsch Aderkasôs, J. Sedleneeks Bakû, J. Graschinsch, M. Porinsch, J. Treikans un J. Kaktinsch Bahrbelê, D. Kalninsch Karla muischâ, (Witebskas gub.), Zukurs Dsehrbenê, E. Rosenthal jkdse un skol. K. Apins Majorôs, skol. E. Paukschens Aiskrauklê, Ed. Sihpols Rigâ, J. Ehrmansons Lubanes muischâ, A. Matinsch Rigâ, Eichwalda jkdse Jelgawâ, Kr. Hübschmans Jelgawâ, skol. Osolinsch Kusas skolâ, J. Bleke Bahrbelê; zaur „Austruma" eksp.: Sunakstes Lauks. Beedriba, pagasta skrihw. P. Sarewitschs, Behrsonê, J. Puksis nn K. Balods Kehschôs, tirg. G. Schmidts Ramozkâ 2 rbl.; pa 1 rubl.: Mendians Birschu pag. skolâ, J. Aihsis Alswikê, skol. Laiwinsch Aluksnê, J. Kruhse Engelartês, J. Salminsch Annas muischâ (Бехрофъ), J. Ochs Jurjewâ, Ehrmans Sweizeemâ, eerednis Baumeisters Kuldigâ, tirg. B. Bukans Limbaschôs, J. Kauls Astrakanas gub., E. Lussis Kaunas gub., P. Benkis Skultê, maisn. J. Simsons Lehdurgâ, J. Steinbergs Mogilewas gub.; zaur Altberga kunga grahmatu pahrdotawu: J. Becks, F. Sebris, Walles Dseedaschanas Beedriba; zaur J. Brigadera kungu: Stalbows Maskawâ un R. Anschmidts Ahrzeemâ 2 rbl.; pa 1 rubl.: A. Arnits un J. Wilks Rigâ, P. Seedinsch, tirgotajs J. Ochs un muischas pahrwaldneeks R. Augstkalns Rigâ; zaur G. Landsberga kungu: G. Landsbergs Jelgawâ, A. Landsbergs Skrundâ, Irlawas-Kuhku Labd. Beedriba, skolotajs J. Brehmans Safulaukâ, skolotajs J. Witte Rigâ, mahjas ihpaschneeks J. Ausinsch Rigâ, D. Knappe Jekabmeestâ, P. Rosenbergs Jurjewâ, tirg. Ahbrandts Rigâ 5 rbl. (par 1896. un 1897. g.); pa 1 rubl.: M. Strade Leel-Salwê, pagasta skrihweris Putnaehrglis Aisputê, M. Upmals Sunakstê, gruntneeks A. Polis Lugaschu pilî, gruntneeks Th. Blumenthals Walkâ, K. Leelbiks Lugaschu pilî, skolotajs A. Kampars Walkâ, melderis Ed. Liewens Walkâ; zaur mahkslas dahrsneeku P. Lindes kungu: P. Linde Rigâ, J. Jurjans Karkowâ, E. Zidowitz, J. Widbergs, skolotajs Gudsche, kolegiju registr. J. Ruduls, A. Robs un Kr. Gramkaus Jelgawâ, pilsehtas eerednis A. Rittenbergs Rigâ, 150 kap.; pa 1 rubl.: N. Kura Wentspilî, J. Ahbolinsch Rigâ 2 r., pa 1 rubl.: A. Petersons Rigâ, mahzitajs P. Smelters Witebskas gubernâ, D. Pawuls Maskawâ, R. Klawinsch Lasdonâ. Par 1897. gadu pa 1 rbl.: Ida Dawidowski, dahrsneeks Ahbolinsch Nowgorodas gub., skol. Kidus Wez-Peebalgâ, Eichwalda jkdse Jelgawâ. Kopâ 333 rbl. 50 kap.

Beedru sinatajs J. Tunts.

Tirgus sinas.

Rigâ, 23. februari 1898. g.

Rigas labibas tirgû pagahjuschâ nedelâ maſ kas grosijees. Ari wispahrejâ pasaules labibas tirgû naw notikuse nekahda eewehrojama pahrgrosiba. Tirgus stahwoklis tâ tad tahds pats, kâ „Mahjas Weesa" pagahjuscha numura tirgus sinâs tehlots (sk. M. W." Nr. 8).

Rudsi, Kreewu, uſ 120 mahrzinu pamata maksâ 77—79 kap. pudâ. Kursemes rudsi 74—76 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Kweeschi. 128—130 mahrzinu smagi Kreewu kweeschi maksâ 117—119 kap. pudâ, 125—128 mahrzinu smagi Kursemes kweeschi maksâ 108—116 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Meeschi, seschkanschu, uſ 100 mahrzinu pamata maksâ 70—72 kap. pudâ; Kreewu meeschi maksâ 78—80 kap. pudâ; Kursemes 105 lihdſ 110 mahrz. sm. meeschôs dod 68—72 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Ausas. Labâs gaischâs ausas maksâ 75—85 kap. pudâ; schahwetas ausas maksâ 66—75 kap. pudâ; Zarizinas un Liwnas-Jelezas ausas maksâ 70—80 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Linsehklas. Stepju sehklas uſ $87^1/_2$ proz. pamata maksâ 140 kap. pudâ; parastâs brahka sehklas maksâ 124—126 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Linsehklu ellas rauschi, schejeenes, maksâ 90—92 kap. pudâ. Kreewu linsehklu ellas rauschi maksâ 86—92 kap. pudâ.

Saules puku (saulgreeschu) sehklu rauschi maksâ — kap. pudâ.

Sirni maksâ 65—67 kap. pudâ.

Pupas maksâ 74—76 kap. pudâ.

Klijas pehrk par 46 kap. pudâ.

Kanepes maksâ 125 kap. pudâ.

Kanepaji. Kanepaju tirgus ir kluss, bet zenas stingras.

Lini. Par spihti semajâm linu zenam — 30 r. birkawâ par Kursemes „zinseem" un 30—31 rbl. birkawâ par Pernawas „hosdreibanteem", linu peewedumi Rigâ schimbrihscham loti leeli. Gandrihſ waj wisi linu spihkeri pahrpilditi. Linu spihkeru eezirknî weetam pat sem klajas debess spihkeru preekschâ redsami sakrauti un nosegti leeli linu blahki. Bet tâ ka nu ahrsemês peeprasijumi pehz muhsu lineem wisai wahji un masi, tad weetejee linu tirgotaji wairs pa lahgu negrib dot augschejâs zenas, t. i. 30 rbl. birkawâ par Kursemes „zinseem" un 30 lihdſ 31 rbl. par Pernawas „hosdreibanteem". Leelakâ dala azumirkli Rigas ostâ atrodoschos twaikonu eenem (eelahdê) tikai linus, to starpâ ari Kreewu tâ sauktos „slanez". Labibas usnem samehrâ ar lineem daudſ masak. — Ihsti labôs linôs par R (risti) un ✕ R ✕ (salee risti) dod 35—36 rbl. birkawâ; par Z K (zinsi) un ✕ HD ✕ (Pernawas „hosdreibanti") maksâ 30—31 rbl. birkawâ; par S P K (superior pihkkroni) un S F P HD maksâ 26—29 rbl. birkawâ; par P K (pihkkroni) un F P HD (smalkee pihkhosdreibanti) maksâ 22—27 rbl. birkawâ; par P W (pihkbrahki)) un P HD (pihkhosdreibanti) maksâ 16—18 rbl. birkawâ; par W (brahki) un HD (hosdreibanti) dod 16—18 rbl. birkawâ; par D (dreibanti) un L D maksâ 14—17 rbl. birkawâ un par D W (dreibantbrahki) un L D W dod 12—14 rbl. birkawâ.

Pahrtikas zenas Rigâ:

	kap.		kap.
Sweests, mahrzinâ	25—28	Sirni (swaigi), stopâ	— —
Galda sweests mahrz.	35—40	Kalteti zigorini, stopâ	5—6
Zuhkas gaļa, pudâ	245—255	Kurs. kweeschu bihdeleti milti, mahrzinâ	4—5
Wehrscha gaļa, mahrz.	9—14	Semenes (mescha), stopâ	—
Schahweta aitas gaļa, mahrzinâ	8—10	Ehrkschku ogas (stikenes), stopâ	— —
Swaiga aitas gaļa, mahrzinâ	9—12	Kirschi, stopâ	— —
Teļa gaļa, mahrzinâ	6—14	Melenes, stopâ	— —
Schahwets schkinkis, m.	16—18	Awenes, stopâ	— —
Schahw. spekis, mahrz.	16—18	Jahnogas, stopâ	— —
Saki, gabalâ	40—80	Melnâs jahnogas, stopâ	— —
Breeschu gaļa, mahrz.	13—16	Ahboli, garnizâ	50—60
Stirnas, gabalâ	400—800	Bumbeeri, garnizâ	— —
Wistas, gabalâ	50—70	Bruhklenes, stopa	— —
Zahki, pahrâ	90—100	Bluhmes, stopâ	— —
Pihles, gabalâ	70—100	Sehrmaukschu (pihladschu) ogas, stopâ	— —
Sosis, gabalâ	120—220	Dsehrwenu ogas, stopâ	10—12
Kalkuhni, gabalâ	150—300	Berberizu ogas, stopâ	— —
Irbes, pahrs	40—80	Sehnes, blodinâ	10—12
Medni, gabalâ	150—200	Skahbi kahposti, stopâ	7—8
Rubeni, gabalâ	50—70	Kahpostu galw., gabalâ	8—12
Kartupeli, puhrâ	120—140	Lasis, schahwets, mahrz.	— 125
Kahli, puhrâ	— —	Lasis, swaigs, mahrz.	— —
Burkani, puhrâ	— —	Swaigas renges, 100	60—70
Gurki	— —	Schahwetas renges, 100	40—70
Salds peens, stopâ	7—8	Sutini, weetejee, kahlâ	60—70
Beess peens, stopâ	10	Sutini, Reweles, kahlâ	30—35
Kupinats peens, stopâ	10	„Bretlini", schahweti, 100	25—35
Salds krehjums, stopâ	20—26	„Bretlini", kahlâ	5—6
Skahbs krehjums, stopâ	45—50	Lihdakas (Wolgas u. t. t.) mahrz.	— —
Olas, schokâ	100—110	Sandarti, plauschi, karpes (Wolgas) mahrz.	— —
Sihpoli, stopâ	4—5		
Medus, schuhnâs waj tezinats, mahrzinâ	[illegible]—40	Lihdakas (weetejas) mrz.	12—15
Reeksti, stopâ	—	Wehschi, schokâ	— —
Meeschu putraimi, stopâ	8—11		
Sirni, stopâ	8—12		

Leepajâ.

Rudsi uſ 120 mahrzinu pamata maksâ 76—$78^1/_2$ kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Kweeschi (puhri) maksâ 109—121 kap. pudâ. Tendenze: gurdena.

Meeschi maksâ 68—74 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Ausas. Labâs gaischâs ausas maksâ 86—93 kap. pudâ; Kursemes ausas maksâ 73—82 kap. pudâ; Kurskas, Karkowas, Jelezas-Liwnas, Orlas, Kijewas un Zarizinas ausas maksâ 73—83 kap. pudâ. Melnausas (15 proz.) maksâ 79—$82^1/_2$ kap. pudâ. Tendenze: gurdena.

Linsehklas. 7 mehri Leischu sehklu maksâ 126 kap.; 7 mehri Kreewu sehklu maksâ 126 kap.; 7 mehri stepju sehklu maksâ 129 kap., 6 mehri sehklu maksâ — kap. Tendenze: stingra.

Griki uſ 100 mahrz. pamata maksâ 75 kap. pudâ.

Sirni maksâ 75—84 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Saules puku (saulgreeschu) sehklas maksâ 76—77 kap. pudâ.

Kanepes maksâ 125 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Kanepaji maksâ 50 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Klijas. Rupjâs klijas maksâ 59—62 kap. pudâ; widejas klijas maksâ 57—58 kap. pudâ un smalkâs klijas maksâ $56^1/_2$ kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Witebskâ.

Rudsi — 62—63 kap. pudâ; meeschi — 60 kap. pudâ; ausas — 60 kap. pudâ; linsehklas uſ $87^1/_2$% pamata maksâ 106 kap. par 7 mehreem; lini — 27 rbl. par kroni birkawâ.

Uhtrupes (torgi).

Wairaksolischanâ pahrdos:

Jelgawas Apgabala teesâ:

18. martâ 1897. g.: Jahnim Kalninam peederigas Kalna jeb Lauku-Spinu mahjas (62 des. leelas, wehrt. 6364 rbl.; sol. sahks no 9387 rbl. 82 kap.) — Bramberges pagastâ, Dobeles apr.

18. „ 1898. g.: Karlim Neumanim peederigas Muischneeku krona mahjas (51 des. leelas, wehrt. 2912 rbl.; sol. sahks no 3467 rbl. 20 kap.) — Peenawas pagastâ, Dobeles aprinki.

18. „ 1898. g.: Jahnim Grossbergim peederigas Skurbenu Galeneeku krona mahjas (40 des. leelas, wehrt. 2708 rbl.; sol. sahks no 3216 rbl. 28 kap.) — Peenawas pagastâ, Dobeles apr.

Leepajas Apgabala teesâ:

23. martâ 1898. g.: Fridrikim Grünbergim peederigas Swentu krona mahjas (64 des. leelas, wehrt. 1000 rbl.; solit sahks no 3145 rbl. 86 kap.) — Walgales pagastâ, Talsu aprinki.

23. „ 1898. g.: Brenzim Swejam peederigas Wez-Wagaru mahjas (47 des. leelas, wehrt. 1400 rbl.; solit sahks no 2271 rbl. 60 kap.) — Feliksbergas pag., Aisputes apr.

23. „ 1898. g.: Jahnim Paeglim peederigas Kriku [illegible] krona mahjas (48 des. leelas, wehrt. 1210 rbl.; solit sahks no 2305 rbl. 61 kap.) — Feliksbergas pag., Aisputes apr.

Tukuma-Talsu Meerteesneschu sapulzê, Tukumâ:

30. majâ 1898. g.: Lisei Bumber peederigas Bahlinu mahjas (20 des. leelas, wehrt. 2600 rbl.; hip. par. 3500 rbl.;

solit sahks no 2600 rbl.) — Jaun-Wahku pag., Talsu apr. (K. G. A.)

Telegramas.

Peterburgâ, 24. februarî. Winu Keisariskàs Majestates Keisars un Keisareene Mahte gaweja isgahjuscho nedelu un bija sestdeen, 21. februarî, Anitschkowa pils basnizâ pee sw. wakarina. Swehtdeen Winu Majestates apmekleja mahkslas isstahdi mahkslas akademijâ. — No W i h n e s telegrafè, ka ar plauschu karsoni slimàs tronamantineeka atraitnes Stefanijas weselibas stahwoklis drusku labojees. — Gautscha ministrija atluhgusès no amata. Keisars Franzis Josefs usdewis jaunas ministrijas sastahdischanu slepenpadomneekam grafam Tunam. No wezàs ministrijas pahreeschot jaunajâ tikai diwi wezàs ministrijas lozekli — zelu ministris Witteks un semes aisstahweschanas ministris Welserheims. — No Transwales sino, ka tureenes brihwwalsts suhtna ustureschanàs weeta buhs Berline, lai gan winsch ispildis Transwales suhtna usdewumus ari pee zitàm Eiropas walstim. — Eekschleetu ministris nolehmis, awisi „Glasnostj" aisleegt pahrdot pa numureem. — Donezas kalnraktuwès notikuse jauna slepkawiba. Eedsihwotajeem tirgotaja Mosnaisona nogalinaschanas deht usgahja isbailes, kuram Aleksandrowskâ peedereja garainu dsirnawas un kursch tirgojàs ar akmenoglem. Kad slepkawas winu bija aplaupijuschi, wini lihki eemeta kahdâ wezâ raktuwes alâ. — Pagahjuschâ gadâ Japana sawu garnisonu Wehaiwejâ pamasinaja uf 3000 wihreem, kaut gan winai bija teesiba tur turet 6000 wihrus. Tagad Weihaiwejas garnisons top atkal pawairots. Japani rihkojàs tà, itin kà wini nedomatu aiseet is Weihaiwejas.

Parisè, 24. februarî. Palkawneeks Pikàrs atteizees no diwkaujas ar Esterhasi, teikdams, ka starp winu un Esterhasi isschkiramas tik tahdas leetas, kuras wajaga ismeklet ismekleschanas teesnesim. No Spanijas sino, ka waldiba peeprasijuse, lai Seemel-Amerikas Saweenotàs Walstis nesuhta us Kubu pahrtikas lihdsekļus truhkuma zeetejeem (dumpineekeem?) us kara kugeem, bet us tirdsneezibas kugeem, lai schee suhtijumi neisskatitos tik ofizieli, t. i. no waldibas sarihkoti. Bet Seemel-Amerikas Saweenotàs Walstis atbildejuschas, ka winas newarot scho wehleschanos ispildit un ka kraftmalu aisstahweschanas kreiseri ne-esot nekahdi kara kugi. — No Konstantinopoles telegrafè, ka tur kahds zilweks isschahwis 5 reises us Bulgarijas eksarchata pirmo sekretaru Markadrosowu. Diwi schahweeni trahpija un eewainoja sekretaru wahrigi. Usbruzejam isdewàs isbehgt. Tà ka eewainotais bija par eksarchatam peederoschà laikraksta „Nowini" galweno redaktoru, tad daschi domà, ka usbrukums isdarits politiskas atreebibas noluhkâ. — No Romas sino, ka tur notikuse diwkauja starp tautas weetneeku Marota un Kawalotti, pee kam Kawalottim pahrzirsta ar sobenu kahda no wahrigakàm dsihslam un tas bijis us weetas pagalam.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildigee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Sàlits.

Дозволено цензурою. — Рига, 23 февраля 1898 г.

Mans sobu ahrsteschanas kabinets
atwehrts no plkst. 10—1 pusdeenâ un no plkst. 3—6 pehz pusd.
Dantists **Leo Schawlow,**
Rigâ, Schahlu eelâ Nr. 4.

Slimneekus
ar **eekschkigàm,** sewischki **plauschu slimibam (plauschu diloni, plauschu kataru)** peenemu ikdeenas no plkst. 9—12 un 4—6.
Prakt. ahrsts G. Beldau,
Kalku eelâ Nr. 10.

Poliklinika.
Ahdas un dsimuma slimibàs, starp zitu, ismekleschana zaur elektrisku apgaismoschanu un **ahrsteschana ar elektrizitati.**
Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16.
Slimneekus peenem katru deenu no plkst. 1—3 pehz pusd. un no 7—9 wakarâ.
H. Simonsohns, eestahdes ahrsts.

Ahrsts J. Lassmans,
nerwu un eekschejàs slimibàs.
Elisabetes eelâ Nr. 16, pirmâ stahwâ.
Runajams **darbdeenàs:** no plkst. 9—11 un no 4—5. Bes tam wehl **otrdeenàs, treschdeenàs** un **zeturtdeenàs** tikai no plkst. 7—½9 wakarâ. **Swehtdeenàs** tikai no plkst. 9—11 no rihta. Masturigi war eerastees taì paschâ laikâ. 25

Sobu ahrsts
Hugo Gotliebs
peenem ikdeenas no pulkst. 9—1 un 3—6 Kalku eelâ Nr. 35, Kauf eelas stuhrî.

Peenemu **slimneekus wenerìskàs, ahdas** un **dsimuma slimibàs** ikdeenas no pulksten 8—2 deenâ un no 6—9 wakarâ.
Kl. Ljuria,
prakt. ahrsts,
Rigâ, Grehzneeku eelâ Nr. 11.

Sludinajums.

Baldones pagasta walde, Bauskas aprinkî, zaur scho usaizina wisus schi pagasta peederigus wihreeschus, kuri dsimuschi laikâ no 1. oktobra 1876. g. lihds 1. oktobrim 1877. g. eerastees schaî pagasta waldê, ne wehlaku, kâ lihds 9. aprilim sch. g. un usdot sawu familijas sastahwu preeksch eesaukschanas listes pagatawoschanas par 1898. g. Ar neatnahkuscheem tiks darits pehz likuma. Nr. 324.

Baldonê, 18. februarî 1898. g.

Pag. wezakâ weetneeks: **J. Bische.**
Skrihw.: **M. Schwarzbachs.**

Usaizinajums.

Lodes **pagasta walde,** Walmeeras aprinkî, pehz weetneeku pulka sapulzes spreeduma no 21. janwara sch. g. sem Nr. 4, pamatota us Widsemes semneeku likuma 1860. g. 365. un 559. panteem, usaizina semak minetus bes sinas aisgahjuschus scha pagasta lozeklus, samaksat sawus **pagasta nodoklu paradus** 6 mehneschu laikâ, zitadi tee tiks eeskaititi par pasuduscheem un tiks no pagasta sabeedribas isslehgti, kâ:

Kreews, Karl Wiluma d.	12 r.	67 k.
Kreews, Anzis Wiluma d.	12 „	67 „
Leitlands, Adams	14 „	20 „
Stupel, Sprizis	26 „	20 „
Wilks, Jahnis Ermana d.	17 „	42 „
Timmermans, Anzis Wolmara d.	20 „	98 „
Busuls, Adams Adama d.	7 „	3 „

Lodes pag. waldê, 4. februarî 1898. g.

Pag. wezakajs: **S. Mahlmans.**
1 Skrihwers: **T. Sarinsch.**

Pehterneeku

pagasta walde, Dobeles aprinkî, usaizina wisus schi pagasta wihreeschu kahrtas lozeklus, kuri dsimuschi laikmetâ no 1. oktobra 1876. gadâ lihds 1. oktobrim 1877. gadâ, eerastees pee schis pagasta waldes ne wehlak kâ 20. martâ sch. g. un usdot sawu familijas sastahwu, usrahdot wajadsigàs apleezibas un wezuma sihmes dehl eeweschanas eesaukschanas sarakstâ.

Pehterneeku pag. waldê, 3. februarî 1898. g.

Pagasta wezakais: **P. Leepa.**
Nr. 175. 1

Schujmaschina, kahjam dsenama, labi usturejusès, lehti pahrdotama Stabu eelâ Nr. 31, ds. 2.

Jaunpils Krahj- u. Aisdewu kase
(Rigas aprinkî) ar scho dara wispahribai sinamu, ka pehz general-sapulzes nolehmuma no sch. g. 12. febr., schi kase
no 1. aprila 1898. g.
maksàs:
a) par noguldijumeem pahri par 6 mehnescheem 4½%
b) par noguldijumeem apaksch 6 mehn. termina 3%
un aprehkinàs:
a) par aisdewumeem pret obligazijam un galwineekeem . . . 6½%
b) par aisdewumeem pret wehrtspapireem 6%
Walde.

15 rublu pateiz. algas!
Nakti no 20. us 21. nowembri 1897. g. is Nitaures basnizas draudsê atrodoschàs **Kehtschu muischas** no dahrsa mahjinas issagti diwi jaunas modes
bischu stropi
ar bitem. Weens no teem peleku krahsu un otris melns, ar sarkanu strihpu ap jumtinu un sarkaneem stuhreem. — Schàs sahdsibas usrahditajam **15 rublus pateizibas algas** ismaksàs **Kehtschu muischas walde.** 2

Pahrdodams 1
nekustams ihpaschums,
sastahwoschs no 3 dsihwojamàm mahjam, malkas schkuhna, wahguscha, stalla, ledus pagraba, apm. 7500 kwadratasis plawas semes un saknu dahrja, kas atronas **Bischu muischâ,** 6 werstis no pilsehtas (Rigas), pee Bauskas zela. — Tuwakas sinas **Bauskas eelâ Nr. 94,** 1 trepi augstu.

Pret kahsu u. t. t.
Ilgezeema alus daritawas akzijn sabeedriba
peedahwâ sawu tihro un konzentreto
eesala ekstraktu,
kâ labako lihdsekli pret kahsu, aissmakschanu un elposchanas apgruhtinajumeem u. t. t. un
dselsi satur. eesala ekstraktu
pret bahluma kaiti, asinu truhkumu u. t. t., u. t. t.
Eesala bonbonus
sewischka labuma,
maisinos un gresnos eepakajumos.
Noliktawa: Marstal-eelâ 22,
kâ ari pee:
Alfred Th. Buscha,
Adolf Wettericha,
Brahleem Kamarin,
Georg Strausa,
Bluhma, Marijas eelâ Nr. 32,
E. Birsmana, masâ Grehzneeku eelâ.
Fr. Dartau'a, Aleksandra eelâ.
J. Mulnera, leelâ Lehger-eelâ Nr. 15,
Aleks. Waltera, Kalnzeema eelâ.
E. Mohrberga, Bastej-bulwarî,
Kroepscha konditorejâ,
wisàs apteekàs un apteeku pretschu pahrdotawàs Rigâ un Baltijas gubernàs.

Seemeka apdroschinaschanas beedriba.
Wisaugstaki apstiprinata 1872. g.
Pamata kapitals 1,200,000 rbl.
lihds ar eewehrojamu reserwes kapitalu.
Apdroschina
pret ugunsbreesmam
wisadu kustinamu un nekustinamu ihpaschumu, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraenkel,
leel. Smilschu eelâ Nr. 17, Reppiena namâ.
Telefons Nr. 13.

Ahdu prezes
leelâ iswehlê
peedahwà **atkalpahrdewejeem:**
Amerikas solu ahdas, Emlok sarkanas, 25 rbl. pudâ.
Wislab. Pinnu solu ahdas, 24 r. 50 k. pudâ.
Pinnu solu ahdas, weeglakas, 22 r. pudâ.
Duchowas sahbaku galwas, 80 kap. pahris.
Duchowas sahbaku stilbus, 3 r. 50 k. pahris.
W. Andrejewsky,
Rigâ, Peldu eelâ Nr. 27.

Ihstas
Krainas bites
no **Rotschützera bischu saimes Krainâ.**
Apstellejumus peenemu lihds 30. martam. Maksa ar peesuhtischanu **lihds Rigai 12 rbl. par saimi** (eeweetotu us 10 rahmischeem). Apstellejumeem zaur rakstu peeleekama augschejâ naudas suma, kâ ari pilniga adrese lihds ar tuwako dselsszela stazìju.
Apstellejumus isluhdsos eesuhtit ihsti pee laika, issuhtischana starp 18. un 30. aprilî.
Emils Lorenzsons,
senak Julijs Linde,
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 36.

Rigâ, Kungu eelâ №22,

Rigâ, Haffer-berga namâ.
Par fabrikas zenam
dabujami
audekli, linu un pakulu dsijas
is
Kengeraga fabrikas
pee 16
K. Lorch & beedr.

Leelumâ! **P. Jaunsohna** Masumâ!
stikla pretschu, fajansa un lampu noliktawa,
Rigâ, Wehweru eelâ Nr. 20,
peedahwâ bagatigâ iswehlê:
stikla, porzelana un fajansa prezes, lampas, ampeles u. t. t.,
logu stiklu wisôs leelumôs,
linoleumu (korku tepikus).
Lehti! Isrihkojumeem, weesibam un godeem isihrè traukus par lehtu maksu. Lehti!

Rigas Hipoteku beedriba.
Us delegatu sapulzes nolehmumu no 20. marta 1897. g. isdos ar 1. martu sahkot lihdsschinigo 5 proz. kihlu sihmju weetâ islosejamas 4½ proz. kihlu sihmes un aprehkinàs ar 1. martu sahkot par aisdewumu us kihlu sihmem 6 proz. par gadu.
1849 **Direkzija.** 3

Krainas bites,
60 spehzigas un labi isseemotas saimes, no kuràm 2—3 speeti sagaidami, **lehti pahrdodamas.** Tuwakas sinas pasneeds J. Lintmans, Meschamuischâ, чр. Жагоры. Atbildei peeleekama pastmarka.

Lampas,
stikla un porzelana traukus
un zitus preekschmetus
peedahwà par lehtàm zenam
A. Lejeneek & Co. Rigâ,
Rigâ, Kauf-eelâ Nr. 9.
Weesibam un godeem isihrè lampas un traukus.
Lampu islabojumus isdara wisihsakâ laikâ.

Eewehrojams kundsem un jaunkundsem!
Pasinoju, ka Rigâ, Aleksandra eelâ Nr. 26, dsihw. 7, esmu atwehrusi
Wihnes modes salonu,
kurâ isgatawoju wisas smalkas un jaunàs modes damu drehbes.
Mahzekles peenemu katrâ laikâ
un ismahzu augschejôs arodôs us galwoschanu ihsakâ laikâ un par peenehmigàm zenam.
2 **Anna Priwka,** diplometa Wihnes salona modiste.

M. Ruttakas
Nr. 20, Rigâ, Wehweru eelâ Nr. 20,
peedahwà wisleelakâ iswehlê daschadu fabriku
schujmaschinas.
Rokumaschinas no 18 r., kahjmaschinas no 35 r. sahkot.
Wisslawenakàs **adamàs maschinas,** kuràm wajadsetu atrastees katrâ familijâ, jo winas atmaksajas loti ahtri. Anglu, Wahzu, kâ ari pascha fabrikata
welosipedi.
Leelakâ schuj- un adamo maschinu un welosipedu islaboschanas darbniza.
Atkalpahrdewejeem rabats!

Dseesmu grahmatas
leelâ iswehlê un **wisadôs sehjumôs,** par lehtàm zenam
peedahwâ
E. Orlowsky's,
grahmatu sehjeju meistars un grahm. tirgotajs,
Rigâ, Nr. 14, Jahna eelâ Nr. 14, 1 trep. augschâ
(pretim Jahna basnizai).
NB. Peedahwaju ari wisadas sprediku, luhgschanas, lasamas, bilschu un skolas grahmatas, kâ ari seenas pantus un apnemos apgahdat skolas, bibliotekas un apkahrtejos grahmatu tirgotajus u. t. j. pr. 10

Rigas Kokwilnas Manufakturas Sabeedriba
Strasdu muischâ, pee Rigas:
Noliktawa: Eekschrigâ, Peldu (Zuhku) eelâ Nr. 10.
Maschinas (Chadwick) schujamee deegi, balti un krahsaini ekelschanas deegi, auschamee deegi, wate, puswilna un lampu daktis.

M. J. Tscherkesa,
fenak
R. Koilju un beedr.,
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 6,
pasihstamu deenwidus fabriku
tabakas magasina
eeteiz smehketaju kungeem no jauna islaistu, sprezieli sawâ usdewumâ un pehz Rigas publikas garschas pagatawotu
tabaku:
„Императорскій“ 2—10 rbl. mahzinâ.
„Отборный“, sewischki labu, 1 rbl. 52 k. mahzinâ,
un zitu fabriku tabakas par 2 rbl. 40 kap.
Ihstee Kawana-zigari,
nepahrspehjama laduma, teeschi sanemti no pasihstamâs firmas „J. Vargas & Co., Habana“, marka „Para la Nobleza“. Pasihstamo fabriku Feick & Ko., Reinhardta, Schopfera u. z. **zigari.** Ihstâs **Egiptes zigaretes** is Kairo.

J. Behrsinsch,
Jelgawas Ahrrigâ, Akmenu eelâ Nr. 18,
peedahwâ **bindsoles** no 16 rbl., 17 rbl. un 17 rbl. 75 kap. pudâ; **pastalahdas** no 15 rbl., 16 rbl. un dahrgaki; **soles** 18½ lihds 20½ rbl. pudâ.

Jaunas grahmatas:
Dsejas puhrs,
original-dsejoli krahjums no Swahrgulu Edwarda; broschets 1 rbl. 60 kap., eesetts 2 rbl., loti gresnâ ahrsemes sehjumâ 3 rbl. un 3 rbl. 50 kap.
Jauna rascha.
Pirmais sehjums, pee kura ar original-raschojumeem peedalijuschees: Rudolfs Blaumanis, P. Blau's, Eserceetis, Janschewskis, Aug. Kaschoks, Kaudsites Matiss, Mehlgalis, A. Mesits, Pehrseetis, J. Purapuke, A. Sauleets, Seltmatis, Swahrgulu Edwards, Teodors, A. Tullijs, Waldis un Wisulis, **Teodora** sakopojumâ. — Maksâ 80 kap.
N. Gogola „Miruschâs dwehseles“.
Tulkojis Wisulis. — Maksâ 75 kap.
Stari.
Teodora dsejoli. — Maksâ 25 kap.
Peesuhtu ari pa pastu, naudas weetâ peenemu ari pastmarkas. 3
Apgahdatajs: **J. Osols,**
Jehsis un Wez-Peebalgâ.
Adrese: r. Венденъ.

jaunu
welosipedu
isgatawoschanas,
emaljeschanas un nikeleschanas darbniza
Rigâ,
Kungu u. Marstal-eelu stuhri Nr. 28.
Islabojumi ahtri un lehti.
J. Kronberg, Rigâ.

J. Chitrick, Rigâ,
pulkstenu-, selta- un sudraba leetu magasinas

Terbatas eelâ Nr. 20
un
Aleksandra eelâ Nr. 69
peedahwâ bagatigâ iswehlê par lehtakâm zenam uz galwoschanu:
Kabatas, seenas un **modinataju pulkstenus, regulatorus, kehdes** u. **brelokus** is wisada metala, **selta** un **sudraba prezes,** glihti un labi isstrahdatas, **alfenida prezes,** eeksch- un ahrsemju fabrikatus, kâ: **karotes, tehjkarotes, zukura doses, kurwjus, lukturus** u. t. t.
Islabojumi uz galwoschanu.
Pastellejumus isdara kahrtigi.
Pee leelakeem eepirkumeem prozenti.

(Schî marka atrodas ari uz manu weikalu iskahrtnem).

(Schî marka atrodas ari uz manu weikalu iskahrtnem.)

Likumigâ apsardsibâ.
Weikala atwehrschana.
Pagodinajos zaur scho saweem godateem kunden, kâ ari augsti zeenitai publikai padewigi sinot, ka libdsigi sawam **Rigâ, Berga basarâ, III. linijâ, sem no waldibas apstiprinatas apsardsibas markas**
„Selta 110“
jau pastahwoscham weikalam, **turpat, I. linijâ, pee Marijas eelas ejmu atwehris sem tàs paschas firmas un apsardsibas markas** otru
damu konfekziju un kungu garderobu weikalu.
Cepehrkot prezes tikai taisni no wislabakâm fabrikam un rihkojotees weenigi ar kreetneem, leetpratejeem darba spehkeem, man ir eespehjams wisus prasijumus stofu, sasona, darba un zenu sinâ ispildit uz wislabako.
Par man lihds schim tik leelâ mehrâ dahwato ustizibu pateikdamees, padewigi luhdsu, scho ustizibu paplaschinat ari manâ jaunâ usnehmumâ.
Augstzeenibâ
Josef Srolowitz,
Rigâ, Berga basarâ, I. linijâ, Marijas eelâ, un III. linijâ, koka namâ.

Pee
Rudsroog & Burgis
Rigâ, leelâ Grehzneeku eelâ Nr. 15, pretim Schönfeldtam, ir dabujamas:
wisadas
koka-, wilnas-, sihda-, kohwilnas-, aubkna un mahkslineeku
krahsas,
kâ ari
sweesta krahsa un seera raugs,
toaletes seepes, smarschinas, juhras un gumijas **schwamsi, klorkalki** un
seepju sahles
ar pamahzischanu, kâ seepes wahramas,
balinajamas sahles
preeksch dsiju un audeklu balinaschanas ar pamahzischanu, kâ jabalina,
prusaku un tarakanu isnihzin. sahles,
no Peterburgas med. waldes sem Nr. 5459 apstiprinatas, kâ ari dauds zitas ahrsteezibâ un saimneezibâ wajadsigas leetas un weetas.
Telefons Nr. 850.

Lotto
Palejas eelâ № 5, blakus „Düna-Ztg.“, peedahwâ labu **ahdu** un **nagu smehri** un **galoschu laku** spihdumam. 3

E. Larsen'a
selta u. sudraba leetu weikals.
tagad atrodas
Leelajâ Jaun-eelâ Nr. 13

J. E. Muschke
Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 18.
Lampu, trauku un stikla pretschu noliktawa,
emaljeti kehka trauki,
alfenida galda leetas,
tehjmaschinas

Leelumâ! Masumâ!
Lehtas zenas!! u. t. t. Lehtas zenas!!
Lampu reperaturas. **Lampu reperaturas.**

No jauna islaistas papirosu tschaulites (hilses)
„Fantasija“
bes konkurenzes.
No ihsta Frantschu papira „Les Dernières Cartouches“.
Schis tschaulites dabujamas wisâs labakâs tabakas un kolonial-pretschu noliktawâs.
Schis tschaulites sawa teizama labuma dehl pahrspehj wisus zitus tschaulischu fabrikatus, kas lihdsschim teek isgatawoti, un tapehz tàs teek jo leelâ mehrâ pirktas. Es atradu tagad par eespehjamu sawas tschaulites formas sinâ pahrgrosit smehketaju kungu interesê, pee kam katra tschaulite ir apgahdata ar higienisku (beskrahsas) wati, kas isnihzina wisas blakus weelas.
Ar zeenischanu
L. Iwanows,
Rigâ, Sadownikowa eelâ Nr 26.
Fabrika pastahw no 1872. g.

Pirmais
musikas institutS Rigâ,
Nr. 2, Walnu eelâ Nr. 2,
(Emila Siegerta dibinats 1864. g.)
Eewingrinajuschos skolneeku, kâ ari **eesahzeju usnemschana institutâ** war notikt **katrâ laikâ.**
Wispahrejâ skolneeku pahrbaudischana wisâs skolas nodalâs, dehl spehjigu skolneeku pahrzelschanas augstakâs klasês, buhs **16., 17.** un **18. martâ,** un eesahzeju, kâ ari ahrejo skolneeku, peekideenâ, **20. martâ,** pulkst. 3 pehz pusdeenas.
Galwenee pahrbaudijumi, diplomu un **goda sihmju isdalischana** pirmàs (augstakàs) klases skolneekeem (jo pehz statuteem tikai tahdi peelaischami pee galweneem pahrbaudijumeem), buhs **26., 27.** un **28. martâ,** pulkst. 7½ wakarâ, goda preekschneeku, skolotaju personala, ee-aizinatu autoritatu un skolneeku peederigo klahtbuhtnê.
I. galweno pahrbaudijumu absolwês (noliks):
Olga Nebokata jkdse (klaweeres), **Marija Petschaka** jkdse (klaweeres), **Alwine Philips** jkdse (klaweeres), **Agnese Genninga** jkdse (klaweeres), **Aurelija Kodritsch'a** jkdse (klaweeres), **Erna Tidrick'a** jkdse (klaweeres), **Peters Lepezka** kgs (wijoles).
II. galweno pahrbaudijumu absolwès (noliks):
Marta Siegerta jkdse (wijoles), **Klara Hinzes** jkdse (wijoles), **Otto Obsolina** kgs (kontrabase), **Hermans Römera** kgs (wijoles), **Ketschedji Michails Schapowalowa** kgs (dseedaschanâ), **Marta Siegerta** jkdse (dseedaschanâ).
III. galweno pahrbaudijumu absolwès (noliks):
Roberts Schwana kgs (kornets), **Pauls Schrödera** kgs (flauta).
IV. galweno pahrbaudijumu absolwès (noliks):
Marija Jurewitscha jkdse (klaweeres), **Dagmara Müllera** jkdse (klaweeres), **Anna Silwinski** jkdse (klaweeres).
Tais paschâs deenâs: **Sinojumi par pehdejo semestri, premiju isdalischana** instituta labakeem skolneekeem.
Treschdeenâ, 1. aprilî, no pulkst. 3 pehz pusd. sahkot: **Zensuru** un **jauna semestra jauno stundu rahditaju** isdoschana.
Jaunâ mahzibas kursa eesahkschana: treschdeenâ, 1. aprilî sch. g.
Jaunu skolneeku usnemschana katrâ laikâ. Peeteikschanos jaunam kursam top luhgts isdarit laikus, lai **eeweetoschana institutâ** waretu notikt **pehz wehleschanàs.** Schim noluhkam ir musikas direktors **Emils Siegerts** ikdeenas institutâ runajams no p. **10—12** pusdeenâ un no p. **4—6** pehz pusd. Pansijas attahlakeem skolneekeem top usrahditas.
Direkzija.
Statuti, kâ ari mahzibas kahrtibas isskaidrojumi (Kreewu, Wahzu un Latweeschu walodâs) dabujami bes maksas wisâs musikaliju tirgotawâs un pee instituta waldes.

Fabrika: Kihsceera eelâ. **Noliktawa: Terbatas eelâ Nr. 21.**
J. Lahzis, Rigâ,
tschuguna krusu u. zitu preekschmetu fabrika u. akmeņu kaltuve,
isgatawo daschadus uz tschuguna leetapu sihmejoschos darbus pehz doteem mudeleem un sihmejumeem.
Spezialitate: tschuguna, granita un marmora krusti, kapu benki, kehdes, kapu sehtas u. t. t.
Adrese wehstulem: Чугунно-лит. заводъ И. Лацисъ, въ г. Ригу.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsta Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

Sche klaht „Literariskais Peelikums“.